

Melanchton

Spravodaj Združenia evanjelických duchovných ECAV na Slovensku

OBSAH

ÚVODNÍK	2
• Všetko má svoj čas	
POBOŽNOSŤ	3
• Chudobu ani bohatstvu	
KÁŽŇOVÁ PRÍPRAVKA	6
• Podobstvo o desiatich družičkách	
ÚVAHA	9
• Duchovný život evanjelického farára	
SLOVO PREDSEDU	14
• Ako ďalej?	
ÚVAHA	15
• Sme proti niečomu alebo za niečo?	
Z HISTÓRIE	16
• 55. výročie zriadenia generálneho biskupského úradu ECAV	
• O zriadení generálneho biskupského úradu rozhodujú nekompetentní	
DOKUMENTY VZ ZED 2006	18
• Správa predsedu ZED ECAV	
VÝBOR ZED	21
• Očakávanie sa stalo skutočnosťou	
• Správa zo zasadnutia nového Výboru ZED	
VÝPIS UZNESENÍ VÝBORU ZED 2006	23
FONDY	24
ZO ŽIVOTA SENIORÁTNÝCH ZED	26
• Bližšie k Slovu – bližšie k sebe	
KU KONFIRMÁCIÍ	29
• Stratení a nájdení	
AFORIZMY	30
SLOVO REDAKTORA	30
POZÝVAME	31
• Farársky kurz SPEKu v Prahe	
PONUKA KNÍH	31

IMPRESSUM

Melanchton:
spravodaj Združenia evanjelických duchovných ECAV na Slovensku

Vychádza: nepravidelne pre vnútornú potrebu ZED

Redakčná rada: Výbor ZED

Redakcia: Ev. a. v. farský úrad, Veličná 108, 027 54
tel.: 043 / 588 2302, 0908 368 889
e-mail: marekcing@centrum.sk

Bankové spojenie: VÚB a. s., pobočka Poprad, expozitúra Svit

Korunové konto: 1679953055/0200

Devízové konto: 1679809555/0200

ÚVODNÍK

Všetko má svoj čas

Často myslievam na tieto slová v rôznych situáciách, a najmä vtedy, keď sa zdá, že dôležité veci nemajú svoj čas alebo že na všetko treba mať čas v ten istý deň. Ale naozaj - „všetko má svoj čas a každé počínanie pod nebom má svoju chvíľu“ (Kaz 3,1).

V určitom čase poslal Pán Boh Jána Krstiteľa, aby sa stal predchodcom Pána Ježiša Krista. A keď prišla plnosť času, poslal Boh svojho Syna, ktorý nám všetkým dôrazne pripomína: „Naplnil sa čas a priblížilo sa kráľovstvo Božie; pokánie čiňte a verte v evanjelium.“

V istom zmysle slova a z určitého uhla pohľadu sa dá hovoriť iba o jednom príchode Ježiša Krista. Tento príchod sa začal Jeho vtelením, dosiahol vrchol v Kristovom zmŕtvychvstání, pokračuje v dejinách spásy a definitívne sa zavŕši na konci vekov. Ježiš Kristus – náš Spasiteľ - je s nami po všetky dni. Je stále s nami pôsobením a mocou svojho Ducha a Jeho prítomnosť je naozaj dynamická.

Čas Nového roka 2007 je časom nových možností naplniť ho radosťou službou nášmu Pánovi. Náš čas je vymeraný, preto neprepočujme napomenutie, aby sme s časom dobre hospodárili, aby sme boli múdri a bdeli, pretože nevieme ani dňa, ani hodiny. A každý z nás sa bude zodpovedať za to, ako využil alebo zneužil čas, ktorý nám bol darovaný na tejto zemi.

Všetko má svoj čas, aj ísť ďalej a poznávať, že „nie je pre nás nič lepšie ako radovať sa a dobre robiť vo svojom živote,“ ale aj to, „že zakúsiť dobré veci pri svojej námahe je Božím darom“ (Kaz 3).

„Duch a nevesta hovoria: Príď! Kto počúva, nech povie: Príď! Kto žízni, nech príde! Kto chce, nech si naberie zadarmo vodu života. Amen! Príď, Pane Ježiši!“ (Zjav 22)

Oľga Klátiková
podpredseda ZED za ZD ECAV

POBOŽNOSŤ

Chudobu ani bohatstvu

(Pr 30,8-9 v kontexte Mt 9,9-13; J 13,21-30)

Milí: bratia a sestry!

Ježišovi učeníci a peniaze – tak znie téma dnešnej pobožnosti. Bude rozčlenená na niekoľko (5) častí.

1• Pán alebo pán „s r. o...“

Keby sme si pri čítaní Biblie podčiarkovali pojmy: peniaze, bohatstvo, majetok, zistíme, že vonkoncom nejde o okrajovú tému, ale o tému opakovanú a pomerne často sa na stránkach Písma vyskytujúcu. Už táto frekvencnosť potvrdzuje, že pri peniazoch/majetku ide dôležitú záležitosť v živote jednotlivca aj širšieho ľudského spoločenstva. Prosba „nedávaj mi (Bože) ani chudobu ani bohatstvo“ (Pr 30,8) dosvedčuje, že Pán Boh má čo povedať – má právo hovoriť do nášho vzťahu k majetku/peniazom, pokiaľ je pre nás naozaj Pánom, t. j. Pánom, ktorému patríme celým svojím životom. Ostatne, Boh - Ježiš je nám buď Pánom alebo pánom „s ručením obmedzeným:“ – s obmedzenými kompetenciami.

2• Matúš – rozchod s milovanými peniazmi.

Aby sme nehovorili iba všeobecne či abstraktne, dotkneme sa témy peňazí na základe postáv dvoch Ježišových učeníkov. Najprv Matúša. V „občianskom preukaze“ mal ako zamestnanie uvedené: colník. Clo v Palestíne

za Ježišových čias predstavovalo poplatky za pohyb tovaru od výrobcu k predajcovi. Nahrádzalo vlastne celú daňovú sústavu. Vyberanie cla bolo zverené nájomníkom. - Zámožným, lebo museli vopred zaplatiť stanovený celkový odhad cla za provinciu. Potom prenajímali colné stanovišťa ďalším nájomníkom. A tento spôsob viacnásobného prenajímania viedol k mnohonásobnému zvyšovaniu cla. Každý z nájomníkov vložil svoje peniaze do podniky vopred a bolo na ňom, aby ich výberom cla dostal späť. Čo vybral navyše, to bol jeho zisk. A tak niet divu, že platby len všeobecne stanovené colníkmi, colníci mnohonásobne prekračovali. Vymáhali od ľudí oveľa viac, než na čo mali právo. Údajne aj o 100 až 200%. Keďže colníci stáli pod ochranou Rimanov, voči tejto neprávnosti prakticky nebolo odvolania. Za túto bezohľadnosť ľudia colníkov nenávideli. Ak na colníci pracoval Žid, prepožičal sa tým pohanom – Rimanom, okupantom Palestíny, čím porušil predpisy o náboženskej čistote. Byť colníkom bol pojem rovnocenný s notorickým hriešnikom, akými boli zlodeji, šmelinári, hazardní hráči a prostitútky. Keďže sa colníci nespravodlivo obohacovali a slúžili nepriateľským Rimanom, bežný vyznávač židovského náboženstva ich nechcel ani vidieť.

Toho, ktorého ľudia nechceli ani vidieť, vidí Ježiš. S tými, s ktorými ľudia skončili, Ježiš začína reč. Oslovuje colníka Matúša a vraví mu: „Nasleduj ma!“ Jedinou vetou ho vytrháva z doterajšieho spôsobu života. Ježišovo slovo je také mocné, že Matúš bez vyhovárania vstáva a nasleduje Ježiša. Klamár a nepoctivec sa stáva Ježišovým učeníkom. Ten, s ktorým nik nerátal, sa ocitá v kruhu dvanástich apoštolov a neskôr spíše evanjelium. Ježišovo slovo premieňa Matúšov život. Ten sa stane životom usporiadaným podľa Božieho slova. Matúš sa rozchádza s milovanými peniazmi a stáva sa dôležitým spolupracovníkom v Ježišovom tíme. Síce stráca výnosnú nepoctivú živnosť, možno s vyhlídkou, že teraz bude nezamestnaný, no presvedča sa, že mať lásku Ježiša Krista je pevnejšia istota, byť zakotveným

v peniazoch. Ježiš inokedy radil bohatému mládenkovi, aby predal všetko čo má a rozdal to chudobným (Mt 19,21). Nešlo o svojrázne riešenie sociálnej otázky, ani nás tým Ježiš neučí pohrdať majetkom, no volá nás k poslušnosti najdôležitejšieho zo všetkých príkazaní: Milovať Boha z celého srdca, celej duše, celej mysle a celej sily a bližneho ako seba samého. To sa deje i pri Matúšovi. Ježiš sa mu stal Pánom, nie iba pánom „s ručením obmedzeným“. Pri Matúšovi Ježišovo pozvanie nezostalo bez odozvy. Matúš je svetlým príkladom, že nasledovať Ježiša je viac ako dúfať v peniaze. Meno Matúš je podnes vcelku populárne, kým meno ďalšieho z Ježišových učeníkov sa prakticky prestalo používať. Ba stalo sa obchádzaným, odmietaným. A to napriek tomu, že jeho pôvodný význam je veľmi pekný. Vyznávač. - To značí meno Judáš.

3• Judáš – skrývaná láska k peniazom.

Naše Judáš znie v gréckej pôvodine NZ Judas. - Ide o rovnaké meno, ako mal jeden zo synov Jákobových, praotec Júda. Od neho je odvodené slovo Žid (nemecky: Jude – por. nápis na hviezde, ktoré museli nosiť Židia 2. svet. vojny). V Ježišovej dobe bolo meno Judáš (Judas/Júda) úplne bežným. Volal sa tak aj jeden z Ježišových 4 bratov (Mt 13,55). Iste nie je bez významu, že Ježišov zradca sa volá rovnako ako jeden z praotcov Izraela, a to práve ten, od ktorého odvodzujú Židia (Júdovci) svoj pôvod. V tomto zradcovi sa stelesňuje Júda – ľud, ktorý mal byť Božím, no Bohu sa spreneveril a zavrhol Mesiáša. Keď sa dnes povie Judáš, nik si nespomenie na fakt, že to znamená vyznávač. Judáš znie našim ušiam ako zradca, tento kto sa zapredal zlu, odpadlík. Ježiš sa však k Judášovi nesprávaj inak, ako k Matúšovi. Nepriamo i priamo nazýva Judáša priateľom.

Evanjelista Ján nám zachoval správu, ako Ježiš vložil Judášovi so úst kúsoček (skyvu) chleba. V Oriente bolo zvykom, že keď chcel vyššie postavený preukázať zvláštnu lásku svojmu hosťovi, vložil mu pri stolovaní do úst skyvu chleba (por. dnes niekedy na svadbe jedia ženích a nevesta z 1 taniera, navzájom sa

krmia). Ak tak Ježiš robí Judášovi (J 13,26), nepriamo mu tým vraví: Judáš, si môj priateľ, mám ťa rád. Hovorí mu to v čase, keď Judáš už má vo vrecku peniaze za to, že Ježiša zradí. Podobne, keď Judáš privádza do Getsemanскеj záhrady ozbrojenú čatu a dovršuje svoju zradu jedným z najposvätejších znakov lásky – bozkom, vyberá Ježiš zo slovníka svojho srdca jediné slovo: „Priateľ“. – „Priateľ môj, čo si prišiel?“ (Mt 26,50)

Judáš je niekto v nás samých. Kus Judáša je v každom z nás. Aj Ježišovi učeníci to tak vnímali. Keď ich Pán povedal: „Jeden z vás ma zradí“, začali sa Ho spytovať: „Či som to ja, Pane?“ (Mt 26,21n) Cítili: Zradca, o ktorom Ježiš hovorí, môžem byť aj ja. Veď i vo mne je dosť nečistoty srdca nie na jednu, ale na stovky zrad. Neviedlo by k ničomu, keby sme hľadali v Judášovi len historickú postavu, keby sme v ňom hľadali iba iných, a nie aj seba. V Judášovi sa stelesňuje každý, kto mal byť Božím, no spreneveril sa Ježišovi.

Cena 30 strieborných, za ktorú Judáš Ježiša zradil, bola cenou výkupného za zabitého otrocka (2M 21,32). Tým sa naznačuje, že Judáš sa chcel k Ježišovi stavať ako Jeho pán. V tom je koreň judášovského hriechu: Neodovzdať sa Ježišovi naplno, ponechať si čosi pre seba. Vyhradiť si právo rozhodovať o svojom vzťahu k Ježišovi. Z Pána Ježiša si spraviť iba pána „s ručením obmedzeným.“ – s obmedzenými kompetenciami. Ježiš, môžeš byť Pánom, ale len „odtál – potál“.

4• Matúš a Judáš: Peniaze a peniaze.

Matúša i Judáša spájajú peniaze. Kým Matúš si cenil Ježiša viac ako výnosný „flek“, pre Judáša bol Ježiš menej. Keď Ježiš oznámil svoje utrpenie a smrť, keď malo Jeho poslanie stroskotať, Judáš nechápe, na čo by ho mohol Ježiš potrebovať. Tu sa ukazuje, že Judáš chcel vlastne Ježiša využiť pre seba, pre svoje ambície, prikrýte pláštikom oslobodenia Izraela z moci Rimanov. Keď videl, že sa nestane ministrom financií vo vláde vedenej Ježišom, dovolil Judáš svojej skrytej láske k peniazom, svojim túžbam, aby ho dovedli až tam, kde ho ovládol satan. Nám môže Judáš preukázať služby tým, keď nás dovedie zamýšľať sa nad našimi motívmi služby Ježišovi. Nad našou oddanosťou Kristovi. Je nám Ježiš Pánom alebo pánom „s ručením obmedzeným“ – odtiaľ – potiaľ? Judáš je otravný obraz toho, ako blízko môže byť nebo a peklo, tiež akú veľkú moc má diabol, keď samému Ježišovi z kruhu 12-tich vytrhne učeníka. Je hrozné, ak z človeka nezostane nič, iba jeho hriech. Judáš sa rozhodol pre peniaze, keď sa mal rozhodnúť pre nasledovanie Ježiša. Rozhodol sa pre časné zabezpečenie, keď sa bolo treba rozhodnúť pre život večný. Zvolil si zúfalstvo, keď sa mal rozhodnúť pre pokánie. Vybral si svoje riešenie a beznádej, keď mal možnosť voľiť Božie odpustenie a nádej. Skrývaná láska k peniazom, to skryté zlo, ktorého moc ľahko podceňujeme, otvára prístup diablovej, aby nás ovládol. Peniaze sami o sebe nie sú ani dobré ani zlé, no láska k nim je zlá – milovanie peňazí je zlé (1Tim 6,10) a polahky prerastie v čosi démonické.

5• Náš vzťah k peniazom v Ježišovej službe.

Máme prirodzený strach z chudoby, lebo je spätá so spoločenským ponížením. Síce sa vraví: „Chudoba cti netratí.“ – Avšak „ani nepridá“. Biblické: „nedávaj mi (Bože) ani chudobu ani bohatstvo“ (Pr 30,8) vybočuje z bežného hodnotenia. To preto, že prosbu: „Nedávaj mi (Bože) ani chudobu ani bohatstvo“ vyslovuje človek, ktorému záleží predovšetkým na poslušnosti Pánu Bohu. Oveľa častejšie počuť – a možno aj z našich úst – vychádza iná reč: nárek nad chudobou alebo prejavy samolúbej

spokojnosti nad úspechom. Tie však pramenia z odcudzenosti sa Bohu, Ježišovi Kristovi.

Aj tí, ktorí sa hlásia k Ježišovi a chcú Mu slúžiť, sa ocitajú vo víre ekonomických starostí. Spočítavame svoje príjmy a dôchodky, sledujeme rast cien, poplatkov, nájomného, počujeme o nových milionároch a desíme sa, koľko zla sa kvôli peniazom deje. Niektorí spomínajú na zašlé, vraj zlaté, časy bez podobných starostí. No aj vo víre hospodárskych problémov sieme žiť vo viere – v dôvere v dobrého nebeského Otca. – Vo viere v Krista, ktorý aj z nás chce mať svojich učeníkov. K tejto viere patrí vďačné prijímanie toho, že Boh sa o nás stará a dáva nám to, čo potrebujeme, náš každodenný chlieb. Nie vír starostí, ale viera – dôverovanie Ježišovi; nie vír, v ktorom sa utopíme, ale hĺbina bezpečnosti – to nech zostane charakteristickým znakom nás, súčasných Ježišových učeníkov. Amen.

Pramene:

- Miloslav Hájek: *Evangelium podle Matouše, /Část I., výklad kapitol 1-9/ (vyd. Kalich, Praha 1995)*
- J. B. Souček: *Utrpení Páně podle evangelií (vyd. Kalich, Praha 1983)*
- Kol. autorov: *Průvodce životem – Marek (vyd. IBS & Luxpress, Praha 1994)*
- (Hrsg.) Friedrich Samuel Rothenberg: *Männer und Frauen des Neuen Testaments (Evang. Versandbuchhandlung O. Ekelmann Nachfolger, Berlin 1971)*
- Jan Krupa: *Prednáška „Na cestě víry“ – z 10.7. 1994 – strojopis.*

Martin Šefranko
zborový farár v Ružomberku

(Pobožnosť zaznela na Dňoch ZED LOS ECAV
v Gerlachove 14.11. 2006)

KÁZŇOVÁ PRÍPRAVKA

Podobenstvo o desiatich družičkách

(Mt 25, 1 – 13)

Kozmologický kontext

My kresťania vieme a vyznávame, že dejinami ľudstva prebieha skryté i zjavené Božie konanie, ktoré drží ľudstvo a celý vesmír. Dáva všetkému zmysel a vedie svet aj ľudstvo k určitému cieľu. Toto skryté a sčasti zjavené Božie konanie má svoj začiatok pri stvorení sveta. Najviac zjaveného Božieho konania sa prejavilo pri stvorení človeka pri vyvolení Izraela, s ktorým Boh uzavrel zmluvu. Najdôležitejším bodom v tejto zmluve bolo zaslúbenie o Mesiášovi – Spasiteľovi, ktorý prinesie ľudstvu veľké požehnanie, a to sa aj stalo v Ježišovi z Nazareta.

V Ježišovi Kristovi sa Božie spásnosné konanie dostáva do reality časopriestoru ľudstva a nadobúda univerzálny význam. Toto univerzálne Božie konanie má v dejinách ľudstva zachraňujúci charakter. V Duchu Svätom sa (toto univerzálne Božie konanie) prejavuje v zboroch kresťanskej cirkvi (myslím na Lutherov výklad 3. časti Kréda) a zachováva v pamäti ľudstva zvestovaním Božieho Slova. Vyvrcholenie dejín sveta a ľudstva je v druhom príchode Ježiša Krista, ktorý príde v sláve súdiť živých a mŕtvych.

Kristus je náš Záchranca a Sudca.

Ekleziologický kontext

Cirkevný rok predstavuje systém sviatkov, ktorými si cirkev sprítomňuje a intenzívne prežíva dejiny spásy v priebehu jedného roka. (To nemusím zvlášť rozpisovať.) Podobenstvo o desiatich družičkách sa číta v poslednú nedeľu na záver cirkevného roka. S tým súvisia dve otázky.

1. Aké poslanstvo skrýva toto podobenstvo?
2. Prečo ho cirkev už v minulosti zaradila do systému liturgických evanjelií na záver cirkevného roka?

Sú to otázky, ktoré, samozrejme, navzájom súvisia a sú, podľa mňa, dôležitým predpokladom, aby sme podobenstvo čítali k duchovnému úžitku.

Čo sú podobenstvá v evanjeliách?

Podľa mňa sú podobenstvá „vzácné kamienky“ do obrazu mozaiky, v ktorej sa zobrazuje, čo je kráľovstvo Božie (nebeské).

Nejde o definíciu, ale skôr o zobrazenie, ako koná Boh a k akému cieľu vedie svet a celé ľudstvo.

Pseudohermeneutický prístup a výklad podobenstva o desiatich družičkách

Na toto podobenstvo som počul snáď najviac kuriózných výkladov. Spomeniem aspoň dva.

1. Na stretnutí mládeže pred pár rokmi nás jeden „evanjelizátor“ misionoval takto: „Musíme byť stále pripravení a bdieť – nezaspáť. A nie ako tie hlúpe panny, ktoré zaspali, a keď prišiel ženich (Kristus), ani to nezbadali.“ A keď mu ktosi pripomenul, že všetky panny zaspali, rečník povedal: „Ale my to musíme robiť inak.“
2. Jeden kazateľ kázal na tento text takto: „... olej v nádobe lampy je Duch Svätý...“ A ja som len trýpol, že povie aj to, u ktorého predavača sa dá kúpiť.

Alegorický výklad podobenstva môže byť niekedy síce zaujímavý, ale nezachytí hlavnú myšlienku. Niektoré prvky v podobenstve je potrebné aj vysvetliť, aby to malo pre výklad zásadný význam – tak to urobil i Ježiš napríklad v podobenstve o rozsievачovi a štvorakej pôde a o kúkoľi medzi pšenicom.

Kontext podobenstva v Matúševom evanjeliu a eschatologická nádej cirkvi

Matúš píše evanjelium v 80. rokoch, keď sa objavujú pochybnosti, či Pán príde. Výzva v evanjeliu je jasná, a síce: je potrebné zostať v bdelosti (Mt 24, 45 – 51). Aj celá 25. kapitola vyzýva k bdelosti a očakávaní na Pána.

Niekde som čítal, že v 280. kapitole NZ je do 300 miest, ktoré spomínajú druhý príchod Krista. Tak aj vyznávame aj v Kréde: „... odkiaľ príde súdiť živých i mŕtvych.“

Je to eschatologická nádej našej kresťanskej viery, v ktorej i my zápasíme.

Prví kresťania čakali, že sa dožijú Kristovho príchodu, ale nestalo sa tak (2Pt 3, 3 – 18): „Predovšetkým vedzte, že posmievači, žijúci podľa svojich žiadostí, prídu v posledné dni s výsmechom a povedia: Čože je so sľubom o Jeho príchode? Veď odkedy otcovia pomreli, všetko tak zostáva od počiatku stvorenia...“

Boží čas je asi iný. A či je vôbec časom, keď je večnosť? Cirkev – Boží ľud existuje a „putuje“ medzi dvoma príchodmi Ježiša Krista, ktorý bol a ktorý bude.

Toto eschatologické napätie medzi „už áno a ešte nie“ sa tiahne dejinami cirkvi a jej teológie. Je skúškou viery, ale aj dôvodom pre odpadlivosť. Inak to už asi nebude. A to je zároveň aj nosná téma podobenstva o desiatich družičkách.

Otvára sa tu tiež téma z dogmatiky „De novissimis“ – o posledných veciach. (Odporúčam čítať napríklad *Kompendium evanjelickej dogmatiky* od Horsta Georga Pohlmannu.)

Výklad podobenstva

Doklady palestínskych zvykov na svadbách nie sú nám známe natoľko, aby sme mohli jednoznačne povedať, nakoľko je príbeh vymyslený alebo reálny. Avšak Ježišovým súčasníkom zvyklosti na svadbe neboli nezrozumiteľné. V podobenstve sú však niektoré provokatívne momenty, ktoré môžu pôsobiť až šokujúco (tvrdosť ženicha, nesolidárnosť múdrych družičiek a zahanbujúce správanie nerozumných družičiek). To však v Ježišových podobenstvách nie je neobvyklé.

Ak by som mal predstaviť a uviesť toto podobenstvo do kontextu dnešnej doby a cirkvi, povedal by som: Podobenstvo poslednej nedele v cirkevnom roku je adresované Cirkvi, Kristovej neveste, ktorá ide naproti prichádzajúcemu Ženíchovi. Tí, ktorí sú v cirkvi, sú ako družičky pozvané na svadobnú hostinu. Na tú sa však treba pripraviť, aby splnili úlohu privítať ženicha, a to tak, že keď sa jeho sprievod (príchod) priblíži, majú mu ísť naproti a vítať ho svetlom zapálenej lampy.

Táto úvodná formulácia je jednou z možných predpokladov, ako vstúpiť do deja podobenstva a porozumieť Ježišovej zvesti. Ježiš stojí uprostred tohto príbehu a chce nám o nebeskom kráľovstve niečo dôležité povedať, obrazne povedané odovzdať vzácny kameň do mozaiky obrazu kráľovstva Božieho. Získať ho, k tomu je veľmi potrebné pomoci Ducha Svätého. Ten požehnáva múdrosťou tých, ktorí Božie Slovo počúvajú a vo svojich srdciach nad ním premýšľajú.

Pri hľadaní hlavnej myšlienky v podobenstve vychádzam z toho, že človek je tvor, ktorý má od Boha schopnosť, že keď vie, čo chce v budúcnosti dosiahnuť, koriguje svoje správanie v prítomnosti tak, aby dosiahol cieľ. Alebo, ak človeka v budúcnosti čaká nejaká „bieda“, robí všetko možné, prijíma pomoc, prijíma slovo múdrych a pripravuje sa, aby sa nešťastiu v budúcnosti vyhol. Toto je dispozícia človeka.

Hlavnú myšlienku v podobenstve začíname objavovať, keď začneme skúmať, v čom spočívala hlúposť pochabých a múdrosť rozumných družičiek.

Hlúposť pochabých družičiek sa prejavuje už v príprave. Vychádzajú z predpokladu, že ženích príde čoskoro. Nepočítajú s najhorším a sú zrejme presvedčené, že „nejako bude“. Obmedzenosť v ich očakávaní je v tom, že nemôžu ísť naproti, kým sa ženích nepriblíži; a ísť naproti, keď už ženích prišiel, je hlúposť. Múdrosť múdrych družičiek sa tiež zobrazuje už v príprave. Myslia na to, že ženích môže meškať. To, že si zobrali náhradný olej do nádob, signalizuje, že prijali úlohu aj za predpokladu, že ženích bude dlho meškať. V tomto prípade nejde o symboliku, že olej v lampe je Duch Svätý. Zobrazuje sa tým myslenie a postoj k úlohe. Múdre družičky korigujú spôsob prípravy tak, aby mohli splniť úlohu a radovať sa. Počítajú s najhorším: že na Ženícha bude možno treba dlho čakať. Veria však, že určite príde, aj keď mešká. To dáva zmysel, že ich úloha je stále aktuálna, a na konci je svadobná hostina, ktorá znamená radosť a dostatok všetkého.

Ak nad príbehom podobenstva takto premýšľame, stojíme uprostred Ježišovej zvesti. Ako jej rozumiem ja? Vyjadril by som to takto: Nevieme, čo príde, ale vieme, kto príde. A niečo predsa o tom prichádzajúcom vieme. V celom ohľade pôjde len o to, ako trpezlivo a pravdivo budeme vedieť na Krista Pána čakať a súčasne prijímať z jeho evanjelia. Počas stáročí, v ktorých cirkev pracuje, sa mnohé veci vyhrtili, ale ani to nás nemá poplieť, že mnoho ľudí zostáva ľahostajnými voči cirkvi, ktorá očakáva na svojho Pána. Aj tento náš vek je vekom Božieho Slova a duchovného zrenia. **Hlavnou myšlienkou uvedeného podobenstva je „eschatologická nádej“, ktorá je hybnou silou života, že náš život napriek pomínutelnosti má perspektívu večnosti a to všetko len skrze Ježiša Krista a jeho milosť. A v tom je evanjelium. Protipólom tejto myšlienky je napomenutie aj varovanie, že kto stratí nádej, stráca prameň života.**

Kto stráca nádej, ten stráca aj vieru, aj lásku. No často sa stáva i to, že nádej posilní skúšajúcu vieru a oživí strácajúcu sa lásku.

Výzva k bdelosti má v kontexte Novej zmluvy súvis s múdрым a cielavedomým konaním v prítomnosti, aby sme sa v budúcnosti vyhli ohrozeniu života a dosiahli cieľ. Samozrejme, že bez Božej pomoci by to nebolo možné. Boh skrze Ježiša Krista urobil pre záchranu všetko a v tom je zdroj našej múdrosti a cielavedomého konania. Preto v cirkvi po stáročia k Bohu voláme: *Uč nás tak počítat dni života, aby sme múdre srdce získali.* (Žalm 90, 12)

Týmto podobenstvom cirkev v minulosti uzatvárala cirkevný rok a otvárala nový. Takto robíme aj my. Myslím si, že celé dejiny spásy, ktoré si sprítomňujeme v celom cirkevnom roku, sú pozvaním k nádeji života.

V novom cirkevnom roku prajem všetkým kazateľom veľa Božej múdrosti a dobrej inšpirácie v kazateľskej službe.

Mgr. Jaroslav Matys
podpredseda ZED za VD

ÚVAHA

Duchovný život evanjelického farára

Milí bratia a sestry,

keď ste ma požiadali o príhovor – prednášku na tému: duchovný život evanjelického farára – evanjelického duchovného pastiera – položil som si otázku: prečo práve táto téma, ako jedna z hlavných, pri jubilejnej konferencii MOS? Núkali sa mi tri odpovede:

- téma je stále aktuálna, vďačná, nevyčerpatelná; skoro ako o počasí, zdraví, rodine, politike, vždy možno povedať niečo nové, oprášiť staré pravdy a ponúknuť nové – zaručene fungujúce recepty;
- máme dôvody na vďaky a chvály pred Pánom cirkvi za bohatstvo požehnaní, ktoré na nás v cirkvi plynie zo zdravého duchovného života nás farárov. - Takýmto skúsenosťami pretekalo srdce Pavlovo, kedykoľvek sa rozpomínal na jednotlivé cirkevné zbory a na ich pastierov;
- o téme treba hovoriť, lebo duchovný život – nás farárov- je nedostatočný, chorý a znepokojujúci. Vytráca sa, alebo nabral falošné smerovanie.

I keď všetky tri odpovede sú opodstatnené, veľmi skoro som sa priklonil najmä k poslednej: o duchovnom živote duchovných pastierov v našej cirkvi treba hovoriť, lebo, žiaľ, nie je taký, aký by mal byť.

Prv než by sme začali hovoriť špeciálne o duchovnom živote nás duchovných pastierov, pokúsme sa povedať niečo všeobecne o duchovnom živote každého kresťana.

V čom je podstata duchovného života?

Kresťana zvykneme definovať ako ospravedlneného hriešnika. Ako človeka, ktorý vie o svojom hriechu i o svojej zatratenosti, ale zároveň vie i tom, že Ježiš hriešnikov prijíma. Za „prijímaním hriešnika“ stojí Jeho láska, láska dosvedčená položením života za prijímaného hriešnika, preliatím krvi, smrťou na kríži, teda

veľmi drahým vykúpením z moci diavla, smrti, hriechu, sveta i vlastného tela. Hriešnik, ktorý vierou prijíma vykúpenie, je ospravedlnený a posvätený. Krstom je vštepený, vsadený do Kristovej vykúpajúcej smrti, teda do stredu a centra, do najhlbšej podstaty Božej lásky a spásy.

O všetkom tom sa dozvedá z Božieho slova, hlavne zo znejúceho, hlásaného, kázaného Božieho slova, ktoré plodí, rodí, živí, udržuje v ňom vieru. Skrze Slovo darovaná a prichádzajúca viera ho vedie k plnej dôvere v Boha, k odpovediam v modlitbe, k radostnému i vďačnému plneniu Božej vôle, k službe v sile a moci Ducha, ktorý prúdi a účinkuje skrze Slovo.

Slovo ho vovádza do spoločenstva ostatných prijatých hriešnikov, bratov a sestier, a udržuje ho v ňom. V tomto spoločenstve má svoje milé a pevné miesto. V tomto spoločenstve vydáva svedectvo bratom a sestrám o tom, ako našiel milosť (podľa starého prirovnania ako žobrák prezrádza ostatným žobrákom, pri ktorých dverách ho neodmietli, ale láskavo nasýtli) a od bratov a sestier prijíma ich posilňujúce svedectvo o tom istom. Ako člen tohto a takéhoto spoločenstva vydáva o tomto Božom skutku i o svojej viere slovom a skutkami lásky svedectvo vo svete a pred svetom. Toto je a takýto má byť duchovný život každého kresťana. V kocke.

Od tohto a takéhoto duchovného života „radového“ kresťana sa odvíja aj duchovný život duchovného pastiera a vo svojej podstate sa od neho nelíši. Nie je to duchovný život „vyššieho stupňa“, ani „hlbšieho ponoru“, nijakého „vážnejšieho brania duchovných vecí“ a už vôbec nie „kvalitnejšieho svätenia“ a pod. Líši sa azda jedine cílením (zameraním) a koncentrovaním služby. Duchovný pastier má totiž podľa svojho poverenia a úradu tak slúžiť zvestovaním slova, aby duchovný život ostatných v zbore prebiehal čo najzdravšie, podľa vôle a plnej milosti Pána cirkvi a Spasiteľa sveta. Duchovný pastier nie je „guru“, ale služobník, služobník „slova“ a služobník spoločenstva. Duchovný pastier ako služobník

a nie vodca - sledujúc sväté šľapaje „majstra“, „učiteľa“, - medzi nami slúžiaceho Krista, má iba väčšiu zodpovednosť a nie iný „charakter“ a inú kvalitu kresťanstva. Preto jeho duchovný život je odkázaný na Slovo, na vieru, darovanú skrze Slovo, na každodenne obnovovanú milosť, na neustálu modlitbu prázdnorukého žobraka, na silu Ducha, prichádzajúceho skrze Slovo, na pomoc Ježiša Krista, pôsobiaceho skrze evanjelium a sviatosti. Duchovný život duchovného pastiera je duchovným životom nie fachmana, ale spoluslužobníka ostatných, preto sa má vyznačovať pokorou, prevyšujúcou pokoru všetkých ostatných v spoločenstve. V tomto ohľade a v tejto súvislosti aj duchovný pastier, aj členovia spoločenstva zboru sú vystavení mnohým nástrahám aj pokušeniam, ktoré niekedy nie je ľahké rozpoznať a je ešte ťažšie im odolávať.

Z doteraz povedaného logicky vyplýva otázka: kto teda riadi a usmerňuje duchovný život „jednoduchého“, „bežného“ kresťana?

Je to akási „samoobsluha“, vyplývajúca z úsudku, že každý má prístup k Slovu Božiemu, každý sa môže sám modliť, môže sám predstúpiť pred Spasiteľa Krista, bez prostredníka a sprostredkovania kohokolvek, pre každého je otvorený kostol aj prostredie spoločenstva veriacych, atď. atď. Čiže: plávaj, staraj sa o seba, ako vieš! Alebo: v tomto spoločenstve, každý kto o to stojí, má nárok na pomoc „odborníka“, duchovného pastiera, ktorý sa mu môže stať až „duchovným otcom“, akoby na spôsob spovedného otca u katolíkov.

Alebo: je duchovný život formovaný akousi „skupinovou terapiou“ veriacych v rámci služieb Božích, biblických hodín, a modlitebných spoločenstiev aj iných skupiniek, keď farári sú skôr inštruktormi, dozerajúcimi a nie osobnými duchovnými pastiermi svojich ovečiek?

Všetci vieme, že na tomto poli ťazia našu službu a farárske svedomie také bremená, áno, hriechy, ktoré nie sme schopní uniesť a keby ich Pán cirkvi pred nami úplne odkryl a milostivo nezahaloval vo výraznej miere, museli by sme sa pod nimi zrútiť. Keby On neprichádzal

k nám so svojou plnou milosťou, boli by sme najbiednejšími tvormi na svete. (Pokladám to za jedno z najhlbších tajomstiev fungovania našej (svojej) služby vôbec!)

Nemôžeme inak, ako analogicky preniesť predošlé otázky na seba a opýtať sa: kto riadi, spravuje duchovný život duchovného pastiera? Aj tu môžeme hovoriť o akejsi samoobsluhy? Veď čítame Božie slovo, azda i niekoľkokrát denne. Modlieme sa, možno neprestajne. Sme nutne členmi zborového spoločenstva, pohybuje sa neustále medzi bratmi a sestrami, konáme Božiu službu, povolanie nás núti duchovne žiť. Máme kedykoľvek priamy prístup k nebeskému Otcovi v mene Pána Ježiša Krista. Všetko na dosah ruky, len ju vystrieť! - Ale... So všetkou vážnosťou sa pýtam: Ale, vystačíme sami so sebou? Je naša samoobsluha zárukou zdravého duchovného života? (Aké pocity vo vás vyvolá výrok jedného kolegu spreď cca 40 rokov, ktorý mi povedal: som pre seba aj farárom, aj seniorom, aj biskupom, aj kaplánom!? - Ja som to vtedy, v okamihu, keď mi to povedal, pokladal za snahu byť vtipným, naznačiť, že kašle na všetkých a robí si všetko, ako sám za dobré uzná. Ale o hodinu som už jeho slová považoval za zúfalý výkrik osamelého a opusteného, ktorý by sa rád o niekoho oprel, ale sa musí opierať iba o seba a on sám pre seba oporou nie je! Bolo to skarikované, v podstate zúfale volanie o pomoc, bez nádeje, že dôjde vyslyšania!)

Pocit sebestačnosti v našom duchovnom živote, v duchovnom živote duchovných pastierov, je zvodný, klamlivý. V každom prípade by sme ho mali odmietnuť a každý jeden vnútorne byť proti nemu. Len čo sa v nás ozve vnútorný hlas: sám najlepšie vieš, ako duchovne žiť, čo vo svojom duchovnom živote potrebuješ, ako byť najbližšie k Bohu, ako najlepšie slúžiť, - mali by sme spozornieť, lebo diabol je blízko. V tejto oblasti nie je primerané povedať, že Duch Svätý napokon všetko v nás a s nami, s našim duchovným životom dá do poriadku a všetko obráti nám k dobru tak, aby sme duchovne prežili, dokonca plnohodnotne žili.

Za posledné obdobie dvoch troch rokov

príležitostne som sa opýtal viacerých farárov, farárok: máte, máš svojho duchovného pastiera? Nik mi neodpovedal pozitívne! Nikto! Žiaľ, ani seniori (vrátane i mňa samého) napriek určitým svojim predsavzatiám, a ani bratia biskupi, napriek svojim inštalacným sľubom, nestali sa duchovnými pastiermi duchovných pastierov! Jednou z najsmutnejších právd o nás je, že v našej evanjelickej a. v. cirkvi na

Slovensku po stránke duchovnopastierskej starostlivosti nik nie je tak zanedbávaný, ako duchovní pastieri! Tento veľmi smutný fakt musí prejsť do vedomia celej cirkvi, aby mohla nastať náprava, zásadná zmena a to, čo najskôr a čo najhlbšie.

Pýtam sa: Koho zaujíma duchovný život duchovných pastierov? Kto cíti zaň pred Pánom cirkvi, pred Dobrým Pastierom zodpovednosť? Kto dozerá na duchovný život duchovných pastierov? Kto a čím a ako podporuje duchovný život duchovných pastierov?

Jestvuje nejaká sebakontrola ich samých? Má svoje pravidlá? Jestvujú pomôcky? Myslí sa na duchovný život duchovných pastierov, keď nie „systémovo“, aspoň živelne? Ako môže byť takáto kľúčová oblasť každodenného života a jestvovania cirkvi už celé desaťročia jednoducho odignorovaná? Otázok by v tomto ohľade bolo určite ešte oveľa viac a veľmi adresných, ale kým otrasú?

A jednou z najzákladnejších otázok je, či duchovní pastieri vôbec o to stoja, aby mali svojho duchovného pastiera, či si nárokuje, aby sa o nich ktokolvek ako duchovný pastier staral?!

Ako chlapec som sa dozvedel o jednej otrasnej okolnosti a skúsenosti z konca 2. svetovej vojny po prechode frontu. Žil som vo veľkomeste s vyše 130000 obyvateľmi, ku ktorým pribudlo ešte okolo 73000 ranených vojakov Červenej armády. Nebolo chleba a takmer nijakých potravín. Zavládol hlad. Hlad, samozrejme,

najhoršie znášali malé deti. Nijaké vysvetlenie nepomáhalo. Plakali a plakali. Pýtali si jesť. Matky im nemali čo dať. To minimum chleba z kukuričnej múky, na ktoré bolo treba hodiny stáť v rade, zmizlo v každej domácnosti behom niekoľkých minút. Dni ubiehali. Zúfalstvo rástlo. Potom sa stalo niečo neuveriteľné, čosi veľmi, veľmi zvláštne. Deti prestali plakať. Deti prestali cítiť a prejavovať hlad. Už sa nepamätám, ako sa tá diagnóza volala, ale je určite jedna z najdesivejších.

Vždy mi toto príde na um, kedykoľvek pomyslím na to, že okolo 350 evanjelických duchovných pastierov prestalo cítiť a prejavovať hlad po duchovnom pastierovi. Nenarieka, nevolá, nedožaduje sa duchovnej starostlivosti a svojím spôsobom hynie. – Chceme na tomto svojom stave niečo zmeniť?

Keď hovoríme o tejto nedostatočnosti duchovnopastierkej starostlivosti o duchovných pastierov a poukazujeme na zanedbania zo strany našej vlastnej i zo strany predstavených, nemali by sme zabudnúť ani na zanedbania zo strany cirkevných zborov. Aj cirkevné zbory by sa mali toho dožadovať a veľmi prísne, nástojčivo na tom trvať, aby ich duchovní pastieri mali svojich duchovných pastierov. Znie to možno absurdne, ale z tohto sa nedá popustiť: cirkevný zbor je zodpovedný, spoločenstvo bratov a sestier zodpovedá za to, aký je duchovný život jeho duchovného pastiera! Nič na tom nemení, že tie naše zbory sú vo svojej veľkej väčšine zúbožené, niektoré až zhumpľované a po duchovnej stránke mnohé nevedia rozoznať svoju pravú ruku od ľavej, ale ten začarovaný kruh treba v sile Božej milosti preťať a aj tieto neuhny začať liečiť a uzdravovať.

Musíme konečne nahlas hovoriť o tom, že sotva kto môže byť, alebo radšej celkom jasne: nikto nemôže byť duchovným pastierom, kto nemá duchovného pastiera!

Len čo toto vyslovíme, musíme čeliť mnohým otázkam a problémom:

Koho by som si vybral z „kolegov“, čo sú na dosah ruky, z svojho duchovného pastiera?

Bol by som ochotný stať sa duchovným pastierom pre niektorého, či pre ktoréhokoľvek

farára zo svojho bezprostredného okolia?

Vo švédскеj evanjelickej cirkvi je asi 2000 farárov, o ktorých sa starajú štyria duchovní pastieri. (Jeden z nich bol aj br. B. Pleijel.) Vieme si predstaviť, že by sme mohli mať aj v našej cirkvi farára farárov?

Do akej miery zvládajú takéto svoje poslanie spirituáli na fakulte? Ako to, že absolventi, len čo opustia fakultu, už sa viac nedožadujú duchovnej starostlivosti?

Dokázali by seniori a biskupi v rámci svojho pôsobenia preniesť túto povinnosť a výsadu svojej služby na niekoho iného?

Dokázali by sme spoločnými silami vymyslieť a vytvoriť niečo hodnotnejšie ako katolícky breviár, spovedný otec a rekolekcie?

Aká by mohla byť „prvá pomoc“ pre úpravu,

uzdravenie a obohatenie duchovného života evanjelických duchovných pastierov? Kde by sa mohli rysovať východiská?

Pre mňa osobne, pre môj duchovný život ako evanjelického farára, (okrem toho, že vo svojej manželke som mal v mnohom ohľade skutočného duchovného pastiera,) bolo veľkou pomocou kázanie, zvestovanie Božieho slova a najmä príprava naň. Rád som kázal. Pokladám za zvláštnu Božiu milosť, že som sa vždy snažil už pri príprave a potom aj pri zvestovaní, dostať sa „pod Božie slovo“. Nikdy som nezauljal postoj, pozíciu kuchára, ktorý má pred sebou na stole dve kilá mäsa a si povie: tak, čo z toho uvarím? A kalkuluje. Nikdy som nepristupoval k Božiemu slovu, ako krajčír k trom metrom štofu a nešpekuloval, čo z toho

ja ušijem? Božie slovo som vždy pokladal za Božie slovo. Za Božie slovo, ktoré znie a má čo povedať predovšetkým pre mňa. To je veľká pomoc.

Pred nedávnom som počul kazateľa, ktorý uviedol, že bude čítať: „text“, nad ktorými budeme spoločne uvažovať, potom aj prečítal úryvok z kázne na vrchu, aby kázeň svoju začal slovami: tento text nám hovorí... Čiže: on nečíta Slovo Božie, pre neho nehovorí sám Pán Ježiš Kristus, ale Kristovu priamu reč degraduje na „text“, nad ktorým spolu s poslucháčmi spoločne premýšľa. Teda stojí nad Slovom, a robí si s ním a z neho, čo sa mu zachce. Nie on je v moci Slova, ale on drží „text“ v hrsti. A to každou vetou i dáva najavo.

Nie je to nikdy jednoduché, ale je vždy nutné, byť pod Božím slovom. Nikdy som nekázal „text“. Nikdy nekážte „text“. Nie „text“, ale Slovo Božie, kázané slovo Kristovo plodí a upravuje, niekedy doslovne zachraňuje náš duchovný život.

Kázané Slovo Božie udržuje nás v pokore. Pokoru, ako duchovní pastieri, nesmierne potrebujeme. Varujte sa výlevov a aj len pomyslenia: Dnes som si ale zakázal... Nikdy sa nedajte uniesť záplavou svojich slov... ani chválospevmi svojich poslucháčov. Zruinuje to váš duchovný život. Nedovoľte vám zostať pod Božím slovom, budete sa vznášať ako nafúknutý balón, aj s údelom každého balóna. Žiaľ, sebaistých a vysokomyselných kazateľov máme v cirkvi nadbytok a nebude ľahké priviesť ich pod poriadok a moc Božieho slova. Dovoľte, aby som to ilustroval svetským príkladom. V USA pred cca 30 rokmi výrazne stúpol počet tragických nehôd na cestách. Hľadali sa príčiny, zostavovali sa dotazníky a rodili sa ankety. V jednej medzi inými bola aj otázka: za akého vodiča sa pokladáte? Nadpriemerného, výborného, veľmi dobrého, priemerného, slabšieho? Za nadpriemerných a výborných sa pokladalo vyše 85%, za slabšieho nikto. Príčina množstva havárií bola odhalená. Myslím si, že aj havarijný stav duchovného života farárov i cirkvi je zakotvený v premnožení zlatoustých kazateľov (kaziteľov) Slova.

Zo Slova Božieho a prostredníctvom Slova Božieho prichádza k nám Duch Svätý. Nie z nášho srdca a nie z hlbín našej duše. Len zo Slova. Boh nás tým chráni pred bludmi a zvodmi, i pred tým, aby sme svoje túžby a pohnútky povýšili v rozhodovaniach na Božiu vôľu, na hlas Boží. Nič nie je nebezpečnejšie pre duchovného pastiera, pre jeho duchovný život, ako domnelé priame vedenie Duchom Svätým z vlastného vnútra. Božie slovo postačuje, aby formovalo i udržovalo náš Bohu milý a Bohom spoľahlivo vedený duchovný život.

Ako dávkovať pre seba Slovo Božie? Iste platí: radšej menej ale intenzívne, než hojne ale povrchno. Iste s prosbou o odkrytie hriechov ale aj cesty pokánia. Iste s túžbou o prijatie milosti a odpustenia, s túžbou o uistenie, že všetky sľuby Božie platia i pre nás.

Čo som povedal o Slove, v rovnakej miere platí o Krste a o Večeri Pánovej. Žiť z krstu a skrze telo i krv Spasiteľa je spoľahlivý prameň obnovy zdravého duchovného života.

Tolko o prvej pomoci. Pravda, po prvej pomoci mala by nasledovať veľmi dôsledná, podrobná diagnóza a terapia. Po prijatí prvej pomoci nikto by nemal ani ujsť, ani na vlastnú žiadosť odísť do „domáceho liečenia“.

Azda to najhlavnejšie zo svojho pohľadu som zhrnul. Viem, že ostávajú ešte dôležité oblasti, ktorých som sa nedotkol. Čo chýba, dopovieme v rozprave, možno o znakoch duchovného života u niektorých Božích ľudí v Starej zmluve, u samého Pána Ježiša Krista, u apoštolov, u Pavla, Luthera, atď. atď.

Ďakujem za vaše otvorené srdcia.

Michal Hudák

(Prednáška odznela na konferencii MoS ECAV pri 70. výročí založenia v Istebnom, 6. augusta 2006)

SLOVO PREDSEDU

Ako ďalej?

Máme za sebou rušný volebný rok. Rušný nielen v spoločnosti, ale aj v cirkvi, lebo aj v nej sme mali možnosť vyjadriť svoju vôľu voľbou. Voľby neobišli ani náš farársky spolok a priniesli aj mnohé personálne zmeny vo výbore ZED-u. Mnohí si kladú otázku: Ako to pôjde ďalej? Na túto otázku by som chcel dať odpoveď, ktorá korešponduje s názormi členov novozvoleného výboru ZED-u.

V prvom rade by som sa chcel poďakovať osobne i v mene členov výboru za dôveru, ktorú ste nám preukázali pri voľbách na Valnom zhromaždení ZED-u v Sliaci. Uvedomujeme si zodpovednosť, ktorú sme vzali na svoje plecia. Zvládnuť úlohy, ktoré nám z prijatia funkcie vyplývajú, nebude popri farárskej činnosti v cirkevnom zbere ľahké. Preto prosíme o Vaše modlitby i osobnú podporu všetkých členov ZED-u, aj tých, ktorí pri voľbe vyjadrili iný názor. Musíme si uvedomiť, že sme tu jeden pre druhého. Výbor je pre členov a členovia pre výbor.

Práca minulého výboru na čele s bratom farárom Jánom Meňkym položila akcent na sociálne problémy kňazov ECAV a dotýkala sa aj mnohých aktuálnych problémov, ktoré sa v cirkvi vyskytovali. Som vďačný za túto prácu, ktorá rozvíjala stojaté vody nedostatočne riešených problémov v cirkvi. Výsledkom tlaku, ktorý bol predchádzajúcim výborom vyvinutý na kompetentných vo vedení cirkvi, sú stravné lístky, ktoré teraz dostávame. Domnievam sa tiež, že poukazaním na vážnosť problému platovej poddimenzovanosti ev. farárov sa zintenzívnili rokovania kompetentných so štátom a priniesli tiež určitý pokrok. Výbor v spolupráci so zahraničnými partnermi inicioval aj mnohé sociálne programy, ktoré po-

mohli našim farárom a farárkam. Poďakovať sa chcem preto všetkým bývalým členom výboru ZED-u, aj tým, s ktorými sme sa nie vždy názorovo zhodli, za ich prácu, ktorou prispeli k rozvoju nášho združenia.

Aj novozvolený výbor vníma sociálnu oblasť ako dôležitú, preto mieni v započatých projektoch ďalej pokračovať. Okrem existujúcich fondov chceme iniciovať zriadenie **bytového pôžičkového fondu**. Bude to však závisieť od pochopenia nášho zahraničného partnera. Výbor okrem toho v budúcnosti uvažuje iniciovať založenie **fondu partnerskej pomoci**, kde by sme mali dokázať, že nechceme iba brať, ale aj dávať zo svojho v prospech tých, ktorí sú na tom horšie ako my (napr. pomôcť našim ev. farárom v Rumunsku). V rokovaní s novým vedením cirkvi, ktoré hodláme iniciovať, chceme dosiahnuť, aby pri riešení platových otázok farárov bol vždy prítomný aj zástupca ZED-u.

Pán Ježiš nás učí, že človek nežije len samým chlebom, ale aj Božím slovom. Farári potrebujú nielen dávať, ale aj prijímať tento duchovný chlieb, na čo myslia aj stanovy nášho spolku. Výbor chce svojou činnosťou položiť akcent i na duchovné potreby kňazov. Spoločne s vedením cirkvi a fakultou by sme chceli organizovať **teologické konferencie** na odbornej vedeckej úrovni (podobne ako v susednom Česku). Okrem toho by sme chceli obnoviť **duchovné cvičenia**, prípadne **duchovné semináre**, kde by kňazi mali možnosť diskutovať o praktických problémoch svojej služby. Napomôcť by sme chceli aj vzdelávaniu v seniorátoch v rámci SPK. Ako pomôcka na organizovanie kvalitných SPK-áčok by mal seniorálnym predsedom poslúžiť **zoznam prednášok a prednášajúcich v našej cirkvi**, ktorí sú ochotní poslúžiť, ak im pozývajúca SPK uhradí cestovné náklady. Tento zoznam, ktorý zostavila študijná komisia ZED-u, dostanú seniorálni predsedovia v najbližších dňoch. So **seniorálnymi predstavami** sa výbor mieni **stretávať minimálne dvakrát za rok**, aby tak bola zaručená spätná odozva na činnosť výboru i sprostredkovanie podnetov na smerovanie činnosti ZED-u.

Chceme byť činní aj v **tlačovej oblasti**. Predmetom tlače by mali byť najmä **brožúry** (manuály na prípravu veriacich ku krstu, sobášu...) nápomocné praktickým potrebám farára. Niektoré už pripravuje študijná komisia ZED-u. Keďže tlačový fond je prázdny, budeme musieť hľadať možnosti jeho naplnenia. Očakávame, že nám pomôže aj vlastná cirkev z vnútromisijných prostriedkov cirkvi. **Časopis Melanchton** by sme chceli vydávať trikrát do roka. Pomoc pri stvárňovaní jeho obsahu očakávame od jednotlivých seniorátov, ktoré by sme vždy dopredu oslovili. Žiaľ, časopis nemôžeme dávať zadarmo (výroba jedného čísla s distribúciou cez poštu vychádza asi 44,- Sk). Chceme preto poprosiť duchovných o finančný príspevok (možno formou ofery, ktorú v rámci SPK zorganizujú) na krytie vydavateľských a distribučných nákladov. Distribúciu do seniorátov by sme riešili cez seniorálnych predsedov.

Uvedomujeme si, že veľkým deficitom z minulosti je nedostatočná informovanosť členov ZED-u o činnosti výboru ZED-u i o práci v jednotlivých SPK. Informovanosť by mala zlepšiť **webová stránka ZED-u**, ktorú zriadi a bude spravovať brat farár František Korečko. Chceme Vás poprosiť, aby ste mu v elektronickej podobe zasielali zaujímavé informácie z Vašich SPK-áčiek i všetko, čo si myslíte, že by mohlo byť pre farárov zaujímavé. Adresu webovej stránky Vám pošleme.

Stihnúť všetko toto vykonať na kvalitnej úrovni nebude popri činnosti v zboroch jednoduché. Nie je však nereálne tam, kde pochopíme, že ZED – to nie je záležitosť výboru, ale všetkých jeho členov. Ak budeme ochotní si navzájom pomôcť, všetci porastieme a pomenovanie „evanjelický farár“ získa opäť na vážnosti, aká mu prináleží. Nezabudnime, že vážnosť a česť nám nikto nedá. Musíme si ich dať iba my sami. Prosíme preto Boha, aby nám k tomu požeňnal.

*Mgr. Slavomír Sabol
predseda ZED*

ÚVAHA

Sme proti niečomu alebo za niečo?

Každý človek je jedinečná bytosť s vlastným myslením a uhlom pohľadu na veci. Táto danosť človeka, ktorú získal do vienka od svojho Tvorcu, vytvára predpoklady na to, že ľudia majú na rovnaké veci celé spektrum názorov a postojov.

Ak sa ľudia ako spoločenské bytosti zgrupujú do nejakých skupín, predpokladá to, že sa dotyční ľudia musia zhodnúť v určitých principiálnych pravdách a zásadách. Samozrejme, že dokonalá zhoda vo všetkom v žiadnom spoločenstve neexistuje. Ak sa navonok totalitne deklaruje, potom je vynútená na úkor slobody jednotlivca v skupine. Subjektívny postoj a názor musí ostať slobodný, ale nikdy nesmie prekročiť rámec objektívnej principiálnej pravdy alebo zásady daného spoločenstva. V opačnom prípade dochádza k vyčleneniu zo spoločenstva, prípadne k jeho deštrukcii.

Každý z postojov človeka by sme mohli zaradiť do dvoch skupín: 1. byť proti niečomu; alebo 2. byť za niečo. Aj keď sa navonok zdá, že sa tieto postoje navzájom prelínajú (keď som za niečo, tak som zároveň proti niečomu, čo je od môjho postoja diametrálne odlišné), predsa je v týchto stanoviskách citelný rozdiel.

Človek, ktorý zaujal spôsob sebavyjadrenia v zmysle „byť proti“, vyjadril pasívny postoj. Dotyčný totiž sám nič netvorí, iba vyčkáva na to, čo iný deklaruje, a keďže je a priori negatívne naladený, hľadá iba slabiny názoru toho druhého, na ktoré triumfálne poukazuje. Človek sa tak dostáva do pozície názorového „odstrelovača“ a beda každému, kto sa v „zákopovej vojne“ názorov odvážil dvihnúť hlavu. Sebavyjadrenie v zmysle „byť proti“ vnáša do spoločenstva stagnáciu, ktorá sa prejaví hnilobou vzťahov v spoločenstve a bráni vnútornému duchovnému rastu spoločenstva.

Sebavyjadrenie v zmysle „byť za“ skrýva v sebe aktívny postoj k problému. „Byť za“ znamená

mať či podporovať nejaký konkrétny nápad alebo čin. Človek, ktorý „je za“, nezbavuje svoj postoj kritickosti voči inému názoru (nejde o bezhlavé pritakávanie iným), ale chce si úmysel iného a priori vysvetľovať pozitívne. Aj keď so všetkým nesúhlasí, dokáže podporiť dobré veci v názoroch a činoch druhých, lebo má ďaleko k zbožstvovaniu svojho názoru a ide mu o vec celého spoločenstva, ktorá mu je svätá. Takýto postoj buduje spoločenstvo a pozitívne formuje vzťahy ľudí v ňom. Ani v cirkvi nie sme uchránení od rôznosti názorov. Nie je to na škodu, veď rôznosť názorov vnáša dynamiku do života spoločenstva cirkvi. Avšak aj tu platí, že rôznosť názorov v cirkvi nemôže ísť nad rámec Bohom vyjavenej a spoločenstvom objektívne prijímanej pravdy a zásad.

Aké boli a sú naše názory a postoje? Patrí naše sebayjadrenie do skupiny „za niečo“ alebo „proti niečomu“?

Pri skúmaní názorového spektra v cirkvi nájdeme vždy obidva postoje. V posledných rokoch mám pocit, že v nás dominuje sebayjadrenie v zmysle „byť proti“. Takéto postoje by som hravo vedel vymenovať v rozhodnutiach vedenia cirkvi i- ZED-u, v postojoch farárov, ale aj neordinovaných v cirkevných zboroch. Platí to aj o poslednom Valnom zhromaždení ZED-u.

Do našej cirkvi zavial „korintský syndróm“ straníckosti v zmysle „ja som Pavlov, ja Apolov, ja Kefasov a ja Kristov“. Má však slovenskú podobu: ja som Filov, ja Meňkyho, ja Klátikov, ja Matisov, ja Mišinov, ja – možno – Sabolov, ja nepatrím k nikomu, lebo mne je všetko jedno atď... Nezabudli sme, že spasiteľov v cirkvi okrem Krista niet?

Píšem tieto riadky ako novozvolený predseda ZED-u s túžbou, aby sme si v cirkvi osvojovali postoj „za niečo“. To, „za čo“ máme ako duchovní ECAV byť, sme odprisahali Všemohúcemu v deň svojej ordinácie. Vráťme sa k týmto svätým sľubom. Vráťme sa ku Kristu ako k Pravde, ktorá nás vyslobodí.

Mgr. Slavomír Sabol
predseda ZED

Z HISTÓRIE

55. výročie zriadenia generálneho biskupského úradu ECAV

Okolnosti vzniku generálneho biskupského úradu ECAV sú dodnes zahalené rúškom tajomstva. Preto chceme aspoň čiastočne prispieť k odhaleniu pozadia, ktoré viedlo k tomu, že na pôde našej cirkvi vznikol tento pozoruhodný úrad, ktorý svojou činnosťou určuje smerovanie našej cirkvi až do dnešných dní. Spomienky bývalého generálneho dozorca Dr. Ing. Petra Zaťku majú okrem historickej výpovednej hodnoty ambíciu byť vážnym hlasom k diskusi o zmysluplnosti GBŮ.

V každom prípade chceme stavovskej verejnosti pripomenúť, akým brutálnym spôsobom komunistická moc a jej cirkevní prisluhovači pošliapali starodávnu autonómiu evanjelickej cirkvi na začiatku svojej moci.

Michal Zajden
(bývalý člen výboru ZED)

O zriadení generálneho biskupského úradu rozhodujú nekompetentní

Po skončení druhej svetovej vojny sme na niekoľkých zasadnutiach generálneho presbyterstva, resp. predsedníctva cirkvi uvažovali o zriadení samostatného biskupského úradu na čele s generálnym biskupom. Na začiatku bol dosť jednomyselný názor, že tento úrad treba zriadiť, a hovorilo sa o tom, že jeho sídlom by mala byť Modra - hlavne preto, že tam bola možnosť jeho umiestnenia. Postupom času však záujem o jeho zriadenie klesal a napokon sa o ňom prestalo hovoriť. A tak skôr mlčky ako v otvorenej debata sme túto otázku nepovažovali za aktuálnu v presvedčení, že pre cirkev bude vari lepšie, keď sa doterajší stav predbežne nezmení.

No počas zasadnutia Modranskej synody v Bratislave, keď jej predsedníctvo rokovalo na Slovenskom úrade pre cirkevné veci o niektorých otázkach ústavy, prezidiálny šéf položil otázku: Ako sa cirkev pripravuje na otvorenie generálneho biskupského úradu?

Zadivene som pozrel na biskupa Dr. Čobrdu, on zas na mňa s rovnakým zadivením. Ani jeden, ani druhý sme nevedeli o ničom. A tak sme odpovedali, že nevieme, prečo by sme sa mali na to pripravovať, keď predbežne so zriadením tohto úradu nepočítame.

Ale naše prekvapenie bolo ešte väčšie, keď sme sa dozvedeli, že cirkev na štátnom úrade pre veci cirkevné už ohlásila, že otváracia slávnosť bude v Modre 13. 3. 1951 a že svoju účasť prisľúbil už aj Dr. Zdeněk Fierlinger, spravujúci úrad pre cirkevné veci v Prahe. Vec je teda so štátnymi úradmi už dohodnutá. K dohode vraj došlo s generálnym tajomníkom cirkvi Jánom Chabadom, ktorý nepovažoval ani za

potrebné, aby vedenie cirkvi o tomto svojom nekompetentnom čine aspoň informoval.

V tomto momente som si prvý raz uvedomil, že vedenie cirkvi je už fakticky na vedľajšej koľaji, že sa proti voleným orgánom postavila nejaká skupina, ktorá si právo vystupovať menom cirkvi uzurpovala, cítila sa dostatočne silnou asi v presvedčení, že za ňou stojí štátna moc.

Na porade predsedníctva, ktorá potom nasledovala, som oznámil, že na slávnosť otvorenia tohto úradu nemienim prísť, veď predstavitelia cirkvi o nej nevedia, veď ani pozvánku na ňu nedostali. Dr. Čobrda ma prehováral, žiadal, aby som sa na otvorení zúčastnil, tým viac, že on sám nevie, či bude môcť prísť, pretože sa zdravotne necíti dobre. Ale ja som zotrval na svojom odmietavom stanovisku.

Ešte pred slávnosťou mi generálny biskup telefonoval z Liptovského Mikuláša a znova ma žiadal, aby som na otvorenie prišiel, že i on sa bude snažiť, lebo ktovie aké následky by naša neúčasť mohla mať na cirkev a na jej záujme nám obom iste záleží. A tak som svoju účasť prisľúbil s tým, že sa zúčastním iba formálne, budem len pasívnym účastníkom, pretože právoplatní a príslušní činitelia generálnej cirkvi o otvorení tohto úradu nerozhodli ani ich nikto na jeho otvorenie nepozval, a že nie je možné, aby nami disponovali členovia aparátu, ktorí, hoci nekompetentní, zriadenie a otvorenie dohodli s najvyššími štátnymi činiteľmi. V hlave mi vrtala otázka: Kto okrem Jána Chabadu, kto z cirkvi sa na tomto komplete zúčastnil, kto sa odhodlal svojvoľne v takej vážnej veci zastupovať cirkev?

Tak sme teda prišli 13. 3. 1951 do Modry. Zakrátko hlásili, že každú minútu má prísť minister a že sa treba odobrať na uvítanie. Oznámil som, že nemám dôvod privítať ho. Biskup Čobrda tiež odmietol, pretože ho

bolelo hrdlo. A tak tí, čo sa dohodli na zriadení tohto úradu, čo termín jeho otvorenia určili v dohode so štátnou správou, ale nie s kompetentnými predstaviteľmi cirkvi, zostali najprv bezradní, potom sme sa dozvedeli, že ho privítal poslanec Andrej Žiak (bol členom generálneho presbytéria), ktorý sa rozhodol aj v tomto prípade zastupovať cirkev.

Šli sme do chrámu Božieho bez toho, že by sa predstavitelia cirkvi boli s ministrom zviatili. Sadli sme si do ľavého radu lavíc, zatiaľ čo nekompetentná skupina spolu s ministrom sa posadili do pravého rohu. Služby Božie odoboval konsenior Július Dérer. Nebolo mu po chuti, keď sa dozvedel o úskokoch, ktoré sa stali v súvislosti s otvorením tohto úradu, hoci vcelku bol rád, že k zriadeniu generálneho biskupského úradu dochádza v Modre. Svoje pocity dal najavo aj tým, že v chráme privítal najprv predsedníctvo cirkvi a len potom ministra pre cirkevné veci.

Bol to pre mňa ťažký deň. Veď už z uvedeného je jasné, že som musel vidieť, že sa cirkev dostáva do vleku nejakej skupiny, ktorú sme konkrétne ešte nepoznali, ktorá sa rozhodla pokračovať proti vedúcim cirkvi, ktorých viazal sľub brániť jej postavenie podľa platnej ústavy. Boli sme bezmocní, veď sme si uvedomili, že za skupinou stojí predseda vlády Viliam Široký a že poverenie pre cirkevné veci tu už nehrá zásadnú úlohu.

Úryvok z dosiaľ nevydaných cirkevných pamätí Dr. Ing. Petra Zaťku, vtedajšieho generálneho dozorcú, môže vyjsť vďaka láskavému súhlasu jeho dcéry sestry Jely Zaťkovej.

Pre tlač pripravil Michal Zajden (zborový farár v Bratislave).

DOKUMENTY VZ ZED 2006

Správa predsedu ZED ECAV na Slovensku

prednesená na VZ ZED, konanom dňa 9. júna 2006 v Sliachi

Milé sestry, milí bratia, vzácní hostia zo zahraničia, svoju správu chcem uviesť textami z Božieho slova:

Ak Hospodin nestavia dom, márne sa namáhajú stavitelia;

ak Hospodin nestráži mesto, márne bdie strážnik Žalm 127, 1.

a slovami: Kde sú dvaja, tam je zvada, kde sú traja, tam je zrada.

Sú to slová na adresu Slovákov v politike, biznise a, žiaľ, platia i v ECAV.

Veľmi rýchlo ubehli štyri roky od zvolenia Výboru ZED v tejto alebo, presnejšie povedané, v podobnej zostave. Jeden člen výboru ako - mám dojem - jediný v ECAV po tom, ako sa objavilo jeho meno na zozname spolupracovníkov Štb, abdikoval na členstvo vo výbore, jeden, reagujúc na „nedemokratické praktiky výboru“, abdikoval pred niekoľkými dňami.

Prvé, na čo chcem reagovať v tejto mojej správe, je obvinenie, že Výbor ZED sa znížil k nedemokratickým praktikám. Bol som obvinený, že som manipuloval dátum zasadania výboru, sabotoval primárky a manipuloval voľbu kandidáta či kandidátov na post biskupov.

Čo sa týka dátumu konania výboru s predmetom voľby biskupov, je tu tajomník Výboru ZED, ktorý môže potvrdiť, že ešte pred Veľkou nocou som niekoľkokrát zvolával výbor, žiaľ, raz bol konvent ŠZ seniorátu, inokedy zase konvent Tatranského seniorátu a ešte jeden, ďalší termín nevyhovoval iným. Odmietam obvinenie, že som výbor nechcel zvolať včas.

Čo sa týka primárok, existuje zápisnica z rokovania výboru ZED, kde sme rokovali demokraticky, s tajným hlasovaním. Najprv sme hovorili tom, či bude vôbec rozumné, aby ZED vyjadroval podporu kandidátovi na

funkciu biskupa vzhľadom na kampaň, ktorá je vedená proti ZED. Potom, po veľmi serióznej diskusii, sme hlasovali, podotýkam, demokraticky - tajne o tom, či primárky, alebo nie. To, že väčšina rozhodla tak, ako rozhodla, je výsledkom demokracie, ktorá býva násilím väčšina. Tiež mám isté výhrady voči demokracii, ktorá je veľmi krehká a niekedy stačí získať lepších 51 %, a nie zlých 49 %. Konkrétne myslím na demokratický orgán GP ECAV v súčasnej zostave, ktoré poväčšine pracovalo ako stroj. Stačilo do neho dostať „správnych“ ľudí.

Odmietam obvinenie, že Výbor ZED za môjho predsedníctva konal nedemokraticky, a to zvlášť od človeka, ktorý v tom najkritičejšom období požíval dôveru a výhody hlavného predstaviteľa „moci“ v ECAV.

Toto je správa predsedu, dovoľm si preto byť osobný a hovoriť i o osobných zlyhaniach.

Za najväčší neúspech považujem to, že generálny biskup - agent Štb - zotrval vo svojej funkcii do konca volebného obdobia a dôvera k ECAV v spoločnosti je tak značne našttrbená. Za zlozmové považujem rokovanie ZED s Predsedníctvom ECAV i Synody v Liptovskom Hrádku v Janoškovom dome, kde sme upustili od jednoznačného „odstúpte, neuznávame vás“ a prešli k vyjednávaniu a nezmyselným pokusom o dohodu medzi ZED a Predsedníctvom ECAV. Mnohí mi vyčítajú hrubosť a tvrdosť, no v tomto momente som bol mäkký. Dohodli sme sa vtedy na hovorcovi ZED a bolo to veľmi nešťastné riešenie. Toto považujem za svoje zlyhanie.

Čo mi stále vrta v hlave, je, že tento hovorca napriek tomu, že bol členom Výboru ZED, dostal od dotýčnych súhlas k voľbe za farára, ak to tak môžem povedať, v najlukratívnejšom zbere v hlavnom meste. Otáznym pre mňa stále zostáva aj to, že ja a popredseda ZED Klátik sme boli pozvaní na oficiálny výsluch. Dotýčný abdikovaný člen výboru bol pozvaný na neoficiálny rozhovor. To sú však len moje otázky.

Ďalej sa počas tohto funkčného obdobia nepodarilo zriadiť Bytový fond, fond, ktorý by umožnil ordinovaným riešiť problema-

tku bývania ich rodiny. Rozhovory už boli začaté, je aj koncepcia, žiaľ, bolo to pribrzdžené a použité ako prostriedok v zápase, ktorý tu bol vedený. Tiež je mi ľúto, že ešte nie je zriadený fond na podporu rodín ordinovaných s deťmi predškolského veku. Usilovali sme sa o to a verím, že sa to skoro podarí. Teší ma, že dôchodcovia dostali aspoň symbolický finančný pozdrav ako drobné uznanie za ich námahu i uistenie, že na nich myslíme. Ja verím, že novozvolený Výbor ZED bude pokračovať v nastúpenom trende. K dispozícii, verím, bude aj podiel z majetku v Beckovskej Vieske. Časť v hodnote 19 miliónov bolo odpredaná bez súhlasu podielnikov. ZED je nástupníckou organizáciou Pomocného podporného farárskeho spolku, ktorý patrí k majoritným podielnikom majetku v Beckovskej Vieske.

Mal som predstavu o častejšom stretávaní so seniorálnymi zástupcami ZED. Podarilo sa nám stretnúť a rozprávať v októbri v Ružomberku, avšak pôvodná predstava sa nenaplnila. Urobili z nás učiteľov náboženstva, niektorí sme aj stavbármí a ešte inými funkcionármí a kalendár je limitovaný 12 mesiacmi.

Nepodarilo sa organizovať konferencie k odbornému rastu ordinovaných. Bolo by potrebné diskutovať o našich kázňach, o konfirmačnom veku, o reakciách na spoločenské udalosti a postkomunistický vývoj, o existencii cirkvi bez vazalstva voči štátu a politike. Tém je mnoho.

Som Pánu Bohu vďačný za 4 roky vo funkcii predsedu ZED. Bolo to obdobie permenentného zápasu.

Nemali sme čas s nudou vyberať si témy, ako to robili niektoré cirkevné periodiká „neutrálneho rázu“ v tomto kritickom období.

Chcem na tomto mieste poďakovať bratovi Vanovičovi a Tvorbe T. Bol som obvinený, že som ho zmanipuloval a donútil. V živote sme sa nestretli, nerozprávali sme sa ani po telefóne. Jedine, čo nás spája, je luteránsky - protestantský duch. Ďakujem tým, ktorí v tomto pre ECAV takom závažnom období našli odvahu, písali či otvorene hovorili. Som smutný z mnohých „múdрых“, ktorí alibisticky vyčkávali, ako to všetko dopadne.

Spomínam si aj na pekné chvíle, keď ste v novembri 2005 mnohí prišli do Popradu zastať sa nás a svojím spôsobom aj seba, lebo nám hrozili zbavením úradu.

Chcem poďakovať členom Výboru ZED za veľký kus práce, odvedený pre ostatných ordinovaných a ordinované. Bola to práca na úkor vlastnej rodiny, voľného času. Veľa cestovania. Mnohé rokovania sa konali v neskorých nočných hodinách. Stálo to veľa námahy - fyzickej i psychickej.

Pokiaľ vo Výbore ZED vládla jednota, bolo možné v atmosfére dôvery veľa urobiť. Protivník, mazaný eštabákymi masťami, sa snažil naštrbiť jednotu i dôveru. Obstáli sme, keď sa snažili oddeliť predsedu ZED od Výboru ZED. Bolo tu úsilie urobiť zo mňa blázna a ostatní sa mali ospravedlniť a život v ECAV by pokojne išiel ďalej. Ďakujem bratovi Dubekovi, ktorý sa v týchto chvíľach zachoval veľmi férov a otvorene priznal, že mu od „mocipánov“ bola ponúknutá funkcia predsedu ZED a možnosť voľby do lukratívneho cirkevného zboru.

Vydržali sme osočovanie i vyhrážky. Zdalo sa, že sa nám podarí vymotať z poviazanosťi komunistickou, eštabáckou minulosťou i z dedičstva 50-tych rokov, keď najstatočnejší farári a farárky boli uväznení alebo im bol odňatý súhlas k duchovenskej činnosti. Voľby, ktoré sú pred nami, mohli mnoho vyriešiť. Prinajmenšom odstrániť z čelných funkcií kolaborantov a judášov. Úspech je však iba čiastočný. Štvorročné úsilie o zmenu, šesťročné očakávanie totiž ľudským zlyhaním nebolo naplnené.

V stredu bol na kandidačnej porade za jediného kandidáta na post biskupa VD bol zvolený terajší biskup VD, dôverník Štb, človek, ktorý odmieta bratsky komunikovať s tými, ktorí ho zvolili, a ktorý sa nezastal svojich v najťažších chvíľach, naopak, spolupracoval a priživoval sa na „kostiach“ od generálneho biskupa.

Jediným kandidátom sa stal vďaka zrade. Senior Tatranského seniorátu a podpredseda ZED za VD napriek tomu, že v senioráte boli zvolené predsedníctva cirkevných zborov a rozhodli o svojom kandidátovi, nedal mu

svoj hlas. Pritom kandidát Tatranského seniorátu bol zároveň aj kandidátom ZED! Nedal svoj hlas ani druhému kandidátovi Dušanovi Cinovi.

Včera sme sa o tom rozprávali. Tvrdí, že „niečo“ mu nedovolilo zakrúžkovať kandidáta alebo kandidátov, ktorí by boli zmenou k dobremu vo VD. To „niečo“ je ľudská malosť, samolúbosť, závišť. To „niečo“ bol niekto. Bol to nepriateľ cirkvi, ktorý si ho vyžiadal, a on sa nevzpriečil. Bola to obyčajná zrada ZEDu, seniorátu i všetkých vo VD, ktorí túžia po zmene k lepšiemu. Z tohto miesta ho vyzývam, aby prehodnotil svoje zotrvávanie v štruktúrach ZEDu, a verím, že i Tatranský seniorát vyvodí z tohto jeho konania dôsledky.

Boli to dôležité štyri roky. Bol to zápas a o niečo išlo. Niet horšieho, ako keď je falošný pokoj, robí sa náboženská prevádzka a o nič nejde. V zápase sa ukazujú charaktery, viera i to, o čo komu ide. Priniesť obeť pre niečo, dať priestor druhému, nesledovať len svoje, to je to kresťanské, čo je potrebné priniesť tomuto svetu i ECAV.

Hlavnú obeť priniesol Ježiš Kristus na golgotskom kríži, ale ak chceme byť Jeho a kráčať v Jeho šlapajach, prosme o ducha obetavosti pre evanjelických ordinovaných a ordinované. „Ak Hospodin nestavia dom, márne sa namáhajú stavitelia.“

V Božích očiach pravdepodobne ešte nedozrel čas a vo VD si budeme musieť piť svoj horký kalich ešte nejakú chvíľu.

Aj keď sa nám mnohí smejú, zoberme to od Hospodina.

Šalamún bol staviteľom. Vedel, čo je to stavať, a poznal i to, že ak Hospodin nepožehná, nepraje zdaru, márna je všetka ľudská námaha.

Prosme Hospodina o milosť nad ECAV, ktorá, verím, je Jeho cirkvou. Prosme o zmlovanie. Prosme za tých, ktorí budú dnes zvolení, aby na tom hlavnom základe, ktorým je Ježiš Kristus, na tej troške, ktorú sme sa snažili potiahnuť vyššie my, budovali k sláve Božej a prosperu nás všetkých.

Ján Meňky
predseda ZED

VÝBOR ZED

Očakávanie sa stalo skutočnosťou

Na BÚ ZD vo Zvolene došlo v pondelok 20. novembra 2006 k spoločnému stretnutiu Zboru biskupov ECAV s členmi Výboru ZED. Obidve strany vyjadrili radosť nad tým, že po dlhšom čase došlo k opätovným rozhovorom a spoločne deklarovali snahu hľadať spoločnú cestu a vzájomne spolupracovať. Predseda ZED Slavomír Sabol vo svojom príhovore zdôraznil, že je to možné len vtedy, keď „budeme hľadať Hospodina celým srdcom“ (Jer 29, 11.12).

Všetci zúčastnení sa dohodli na oblastiach, v ktorých chcú navzájom spolupracovať. Bližšie špecifikovali spôsoby spolupráce v oblasti sociálnej, vzdelávacej, pastorálnej a právnej. Nadviazali aj na požiadavky, ktoré boli vyjadrené v Komuniké evanjelických farárov v Poprade 17. 11. 2003.

Generálny biskup Miloš Klátik sa osvedčil, že vedenie ECAV súhlasí s požiadavkami ZED a víta jeho pomoc aj v ostatných oblastiach.

Ďalšie spoločné stretnutie sa uskutoční v apríli 2007.

Jozef Vereščák
tajomník ZED

Správa zo zasadnutí nového Výboru ZED

Dňa 27. 6. 2006 sa v Janoškovom dome stretol na svojom prvom zasadnutí novozvolený Výbor ZED v zložení: Slavomír Sabol – predseda, Oľga Klátiková – podpredseda za ZD, Jaroslav Matys – podpredseda za VD, Jozef Vereščák – tajomník, Katarína Hudáková – predseda revíznej komisie, Stanislav Grega – pokladník, Marek Cingel – zodpovedný za Melanchton, Božidara Bašková, Ján Kolesár a Radoslav Cingel, zodpovedný za Fondy ZED.

Spolu s prítomnými členmi predchádzajúceho Výboru ZED dohodli prebratie úradu a agendy ZED. Revízna komisia v zložení: Katarína Hudáková, Lýdia Kordošová a Lubica Sobanská vykonala revíziu pokladne. Novozvolený predseda ZED poďakoval odstupujúcim za to, že stáli v prvej línii v neľahkom zápase v nedávnej minulosti a za to, že rozbiehali a rozvíjali sociálnu prácu v ZED.

Do budúcnosti si Výbor ZED predsavzal pokračovať v sociálnej pomoci duchovným a ich rodinám, vzdelávať ordinovaných, rozvíjať časopis Melanchton a pravidelne sa stretávať s predsedami ZED seniorátov.

Na zasadnutí dňa 10. 9. 2006 v Poprade-Velkej sa Výbor ZED zaoberal okrem iných vecí aj možnosťou sociálnej pomoci kolegom

v Rumunsku a Ukrajine nakoľko my sami túto pomoc už dlhší čas zo zahraničia prijímame. Zasadnutie pokračovalo 11. 9. 2006 stretnutím s predsedami ZED seniorátov a dvoma členmi komisie pre vzdelávanie farárov, Martinom Šefrankom a Františkom Korečkom. Bohužiaľ, že tohto stretnutia sa zúčastnili len štyria predsedovia ZED Gemerského, Liptovsko-oravského, Turčianskeho a Šariško-zemplinského seniorátu. Ostatní sa buď ospravedlnili (nevyhovoval termín) alebo pozvánka prišla neskoro, lebo zmena predsedu nebola včas nahlásená tajomníkovi ZED.

Komisia pre vzdelávanie by chcela poskytovať seniorálnym ZED sumár prednášok a prednášajúcich. Z následnej diskusie vyplynula základná činnosť komisie pre vzdelávanie:

- 1) Zoznam prednášok pre SPK
- 2) Tvorba manuálov – príručiek, o ktoré bude záujem (ku krstu, sobášu...)
- 3) Príprava teologickej konferencie
- 4) Usporiadanie seminárov
- 5) Informácie o teologických konferenciách doma aj v zahraničí
- 6) Sprostredkovanie teologickej literatúry

V súvislosti s webovou stránkou ZED, Výbor ZED poveril bratov Františka Korečka a Mareka Cingela zriadením a spravovaním webovej stránky ZED. Má plniť predovšetkým informačnú úlohu.

Brat Radoslav Cingel prostredníctvom prezentácie predstavil fungovanie fondov. Táto prezentácia bola poslaná emailovou poštou všetkým predsedom seniorálnych ZED, aby s ňou oboznámili všetkých členov. Zároveň predsedovia obdržali materiály v písomnej podobe. Aj tieto boli zaslané neprítomným predsedom ZED seniorátov.

Z diskusie vyplynuli tieto úlohy pre predsedov seniorálnych ZED:

- zistiť a nahlásiť počet záujemcov o časopis „Melanchton“
- distribuovať časopis prihláseným členom v senioráte
- nájsť spôsob (napr. zbierku) na podporu Tlačového fondu
- prispievať a vyzývať členov, aby prispievali do časopisu a články posielali M. Cingelovi
- rozširovať ZED –om vydané knihy, ktoré spravuje B. Bašková
- informovať členov, že do 15. októbra 2006

je potrebné zaslať školou potvrdenú žiadosť o príspevok zo študijného príspevkového fondu

- vyzbierať potvrdenia o prijatí podpory z tohto fondu

Oboje zasielať na adresu: Ev.a.v. farský úrad Sládkovičova 317, 962 71 Dudince

- vyzbierať a zaslať členské za rok 2006 do 30. 11. 2006

Členské je 200,-Sk

Číslo účtu: 1679953055/0200 VS: 10

Správa pre prijímateľa:

Členský príspevok za rok 2006 – XY seniorát.

Ďalšie zasadnutie Výboru ZED sa konalo dňa 19. 11. 2006 v Janoškovom dome. Výbor ZED bol niektorými jeho členmi informovaný o účasti na Valnom zhromaždení farárskeho spolku Württemberskej a Durinskej ev. a. v. cirkvi v Nemecku. Výbor ZED formuloval svoje predstavy o spolupráci so Zborom biskupov v oblasti pastorálnej, sociálnej, vzdelávacej a právnej na stretnutie so Zborom biskupov, ktoré sa uskutočnilo 20. 11. 2006 v priestoroch Biskupského úradu ZD ECAV vo Zvolene. Výbor ZED sa zaoberal aj otázkou fungovania, naplňovania a vyplácania fondov ZED. Výbor rozhodol, že vyplácanie príspevku zo študijného fondu bude podmienené zaplatením členského príspevku členov ZED seniorátu. Bez menšieho zoznamu je členské neakceptovateľné. Ak bolo členské zaplatené, doklad o zaplatení a zoznam poslať dodatočne pokladníkovi ZED. Výbor ZED po diskusii sa rozhodol nezvolávať primárne voľby na biskupa VD ECAV a v tajnom hlasovaní odporučil pre voľbu na funkciu biskupa VD ECAV brata Dušana Cinu (zborového farára v Kukovej) a brata Jaroslava Matysa (zborového farára v Sp. Novej Vsi). Zasadnutie Výboru ZED pokračovalo druhý deň stretnutím Výboru ZED so Zborom biskupov vo Zvolene.

Prosme Pána Boha, aby nám pomohol vzdelávať kňazský stav, aby sme plnili, čo sme sľúbili pri ordinácii.

*Jozef Vereščák
tajomník ZED*

VÝPIS NIEKTORÝCH UZNESENÍ VÝBORU ZED Z ROKU 2006

Uznesenie 1/2006

Výbor ZED nie je za zvolanie Valného zhromaždenia, ktoré by si vybralo svojich kandidátov na biskupov.

Uznesenie 2/2006

Výbor ZED podporuje kandidatúru bratov: Miloša Klátika na generálneho biskupa, brata Milana Krivdu na biskupa ZD a Jaroslava Matysa na biskupa VD. Na zverejnenie mien kandidátov neplatí žiadne moratórium. Uznesenie bude uverejnené v Melanchtone.

Uznesenie 7/2006

Odstupujúci predseda odovzdá novému predsedovi do 15. 7. 2006 agendu, t. j. všetko okrem kopírky, faxu a počítača, ktoré sú nefunkčné, a preto sa vyradujú.

Uznesenie 11/2006

Výbor ZED poveruje predsedu ZED, aby do 15. 12. 2006 zaregistroval OZ ZED na notárskom úrade kvôli získaniu 2 % z daní.

Uznesenie 13/2006

Výbor ZED poveruje sestru B. Baškovú správou kníh vydaných ZED.

Uznesenie 14/2006

Výbor ZED poveruje Jána Meňkyho požiadať ÚPN o spracovanie dokumentu ECAV v agentúrnom rozpracovaní ŠTB.

Uznesenie 17/2006

Výbor ZED sa zaoberal žiadosťou M. Zatku z 15. 8. 2006 a dospel k nasledovnému: V prípade kandidácie M. Zatku na biskupa sa Výbor ZED domnieva, že nedošlo k porušeniu volebného práva a diskriminácii jeho osoby.

Uznesenie 18/2006

Výbor ZED rozhodol, že stretnutie farárov dňa 17. 11. 2006 sa konať nebude.

Uznesenie 19/2006

Výbor ZED poveruje brata predsedu ZED pozvať v novembri na pracovné stretnutie Zbor biskupov.

Uznesenie 20/2006

Výbor ZED poveruje brata R. Cingela pripraviť novelizáciu Sociálneho a podporného fondu v bodoch VII b, VIII a.

Uznesenie 21/2006

Výbor ZED sa uzniesol, že Melanchton bude distribuovaný cez predsedov seniorátnych ZED. Výbor ZED žiada predsedov ZED seniorátov, aby zistili záujem o odber časopisu (aj u dôchodcov) a počet kusov nahlásili na Ev. a. v. farský úrad Veličná alebo e- mailom: marekcing¢rum.sk do 30. 9. 2006.

Uznesenie č. 22/2006

Vyplácanie príspevku zo študijného fondu je podmienené zaplatením členského príspevku členov ZED seniorátu. Bez menného zoznamu je členské neakceptovateľné. Ak bolo členské zaplatené, doklad o zaplatení a zoznam poslať dodatočne pokladníkovi ZED.

Uznesenie č. 25/2006

Výbor ZED poveruje R. Cingela, aby po konzultácii s právnikom zapracoval do zmlúv na pôžičku z autového fondu podpis ručiteľa.

Uznesenie č. 27/2006

Keďže Peter Zaťko nebol ordinovaný a nie je členom ZED, Výbor ZED nevidí dôvod vyjadrovať sa k relácii Reportéri, ktorá bola odvysielaná na STV 1 dňa 6.11.2006.

Uznesenie č. 28/2006

Výbor ZED nie je za zvolanie primárnych volieb na funkciu biskupa VD ECAV. Výbor ZED odporúča pre voľbu na funkciu biskupa VD ECAV brata Dušana Cinu (zborového farára v Kukovej) a brata Jaroslava Matysa (zborového farára v Sp. Novej Vsi).

FONDY**Spravovanie fondov ZED**

V novom výbore ZED, ktorý bol zvolený na poslednom Valnom zhromaždení ZED, som prevzal zodpovednosť za spravovanie fondov ZED-u. V prvom rade sa chcem za nás všetkých poďakovať bratovi Jankovi Matisovi, ktorý tieto fondy v predchádzajúcom období nielen spravoval, ale im dal aj myšlienku. Až teraz, keď to robím sám, si uvedomujem, koľko to chce času, ochoty a pod. Takže ešte raz vďaka.

Aké fondy v ZED-e fungujú?

TLAČOVÝ FOND (TF)

Prostriedky z TF sa využívajú na úhradu výdavkov spojených s vydávaním časopisu Melanchton (náklady na tlač jedného čísla boli cca 21.000,- Sk, poštovné, balné).

Zdroje financovania: nemecký partner, príspevky z VZ ZED-u. Prostriedky z TF sa využívajú aj na úhradu, resp. vydávanie kníh. Na sklade sú knihy *Putovanie duší a Od Hurbana k Struhárikovi*. Pred nami je úloha zohnať finančné prostriedky na knihu *Klamný úsvit* od br. Cibulku.

Variabilný symbol pre TF: 6. V tomto čísle Melanchtonu sa dočítate, ako výbor ZED-u navrhuje riešiť finančnú situáciu Melanchtonu, a zároveň TF ZED.

ŠTUDIJNÝ PRÍSPEVKOVÝ FOND – TZV. FOND DETÍ

Aj na tento školský rok je prisľúbená pomoc pri zvládaní nákladov na vzdelávanie našich detí. Žiadosti o pridelenie finančnej pomoci je potrebné zaslať do konca októbra, a to na novú adresu: Evanjelický a. v. farský úrad, A. Sládkoviča 317, 962 71 Dudince. K žiadosti je nutné doložiť potvrdenie o návšteve školy (priamo na žiadosti alebo ako prílohu). Žiadosti, ktoré dôjdu po 31. 10. 2006, nebudú akceptované. Upozorňujem, že v prípade vyplatenia vypočítanej sumy je potrebné zaslať potvrdenie o jej prijatí. Potrebný formulár vám pošleme poštou, resp. e-mailom.

FOND KANCELÁRIA – TZV. KAPLÁNSKY

Fond je známy tým, že z neho čerpali kapláni pri nástupe do praxe, a to príspevok vo výške Sk 1 000,- Sk. Vzhľadom na to, že na tomto fonde už nemáme prostriedky, hľadáme v spolupráci s nemeckým partnerom možnosti, ako prostriedky do fondu dostať a ako ich účelne využiť.

PŮŽIČKOVÝ FOND NA KÚPU A OPRAVU ÁUT – TZV. AUTOVÝ

Fond je v súčasnosti sebastačný. Na pôžičky sa v súčasnosti dlho nečaká. Pripomíname, že do troch mesiacov je potrebné na adresu správcu zaslať veľký technický preukaz ako potvrdenie o zakúpení auta. Možno je požičať si najviac 150 000,- Sk na 7 rokov. Upozorňujeme, že v žiadnom prípade nie je možné pôžičku odpustiť, prípadne splácať ju neskôr. V takom prípade by sa fond stal nefunkčným pre ostatných.

SOCIÁLNY A PENZIJNÝ FOND

Kedy ho môžete využiť?

pri nástupe do služby na zariadenie domácnosti – jednorazová pomoc vo výške minimálnej mesačnej mzdy (1)

pri uzatvorení manželstva – jednorazová pomoc vo výške minimálnej mesačnej mzdy (1)

pri narodení dieťaťa – jednorazová pomoc vo výške minimálnej mesačnej mzdy (1)

pri čiastočnej invalidite prispievateľa – pravidelný mesačný príspevok (2) vo výške 10 % minimálnej mesačnej mzdy (1)

pri trvalej invalidite člena rodiny prispievateľa (3) – pravidelný mesačný príspevok (2) vo výške 5 % minimálnej mesačnej mzdy (1)

pri čiastočnej invalidite člena rodiny (3) prispievateľa – pravidelný mesačný príspevok (2) vo výške 2 % minimálnej mesačnej mzdy (1)

pri vážnom ochorení prispievateľa – jednorazový príspevok na lieky a liečebné náklady vo výške minimálnej mesačnej mzdy (1)

pri úmrtí prispievateľa – jednorazový príspevok pozostalým vo výške dvojnásobku minimálnej mesačnej mzdy (1)

pri úmrtí člena rodiny (3) prispievateľa – jednorazový príspevok na pohrebné trovy vo výške minimálnej mesačnej mzdy (1)

Podpora členom ZED pri odchode zo služby do dôchodku a na dôchodku:

jednorazová pomoc na bývanie pri odchode do dôchodku (4) vo výške 10-násobku mesačnej minimálnej mzdy (1)

ročný príspevok prispievateľovi na bývanie vo výške minimálnej mesačnej mzdy (1)

Pripomíname, že pred čerpaním z tohto fondu je potrebné platiť doň najmenej 6 mesiacov, a to odvodom zo mzdy (v spolupráci so sestrou Ondrejčkovou na GBÚ v Bratislave). Samozrejme, čerpať z tohto fondu môžu len členovia ZED-u. Teda ide o 1 % zo mzdy. Výbor ZED-u sa zaoberá zmenou stanov, a to najmä v oblasti pomoci pri odchode na dôchodok. Náš návrh je, aby príspevok dostal člen, ktorý do fondu prispieva nie 6 mesiacov, ale najmenej 5 rokov. Zmena stanov bude prerokovaná na VZ ZED-u.

ČLENSKÉ ZA ROK 2006

bolo potrebné uhradiť do 30. novembra 2006 variabilný symbol pre členské príspevky: 10 členský príspevok na rok 2006: Sk 200,- Sk číslo účtu: 1679953055/0200

v správe pre prijímateľa, prosím, uveďte: Členský príspevok za rok 2006 – Turčiansky seniorát. Členské je možné uhradiť aj osobne u brata Stanislava Gregu.

ČÍSLA ÚČTU ZED:

EURO: 1679809555/0200

SKK: 1679953055/0200

Zmena adresy správcu fondov:

Radim Cingel

A. Sládkoviča 317, 962 71 Dudince

e- mail: radimcing@seznam.cz

tel.: 0907 908 774, 045 5583 503

Radim Cingel
správca fondov ZED

ZO ŽIVOTA SENIORÁTNÝCH ZED

Na tomto mieste chceme uverejňovať články o živote, práci našich seniorátnych ZED. Dnes Vám ponúkame pohľad na 2 zaujímavé akcie v ZED Liptovsko-oravského seniorátu. Budeme radi ak sa pridáte a do ďalšieho vydania Melanchtonu aj vy napíšte o zaujímavej akcii, prednáške vo vašom seniorátnom ZED.

Návšteva ZED Liptovsko-oravského seniorátu v Poľsku

Dňa 4. októbra 2006 sa uskutočnila návšteva slovenských evanjelických kňazov z Liptovsko-oravského seniorátu u poľských spolubratov v oblasti najbližšej k slovenským hraniciam – v Bielsku.

Po srdečnom privítaní sa toto stretnutie začalo krátkymi službami Božími, na ktorých odznela kázeň seniorky Liptovsko-oravského seniorátu Mgr. Kataríny Hudákovovej. Text z Božieho slova bol z Listu apoštola Pavla Efezským 3,14-21: „Preto skláňam kolená pred

Otcom, po ktorom sa menuje každá rodina na nebi aj na zemi: aby vám podľa bohatstva svojej slávy dal skrze svojho Ducha mocne zosilniť na vnútornom človeku, aby Kristus prebýval vierou vo vašich srdciach, a vy, zakorenení a založení v láske, aby ste so všetkými svätými mohli vystihnúť, čo je to za šírka a dĺžka, výška a hĺbka, a poznať lásku Kristovu, ktorá je nad všetky známosti, aby ste boli naplnení všetkou plnosťou Božou. Tomu však, ktorý môže nad toto všetko učiniť omnoho viac, ako my prosíme alebo rozumieme, a to podľa moci, ktorá pôsobí v nás, Tomu buď sláva v cirkvi a v Kristu Ježiši po všetky pokolenia až na veky vekov. Amen.“ Spoločne sme si teda mohli vypočuť radostné evanjelium, aká je veľká Božia láska voči nám hriešnym ľuďom. Ježiš Kristus je totiž spolu s nami aj v našich „hĺbkach“ – v našich problémoch, starostiach, čo bude s našou cirkvou a kresťanstvom vo svete vôbec, a samozrejme, zároveň aj v našich hriechoch, aby nám ukázal Božiu „výšku“ – lásku, ktorá nás z tohto „balastu“ vyťahuje. V tejto nádeji a povzbudení ako Boží služobníci nielen smieme, ale musíme pokračovať pri šírení evanjelia.

Celý nasledujúci program bol vlastne zameraný na to, ako – akými rôznymi spôsobmi – sa o to naši poľskí spolubratia v ich krajine snažia. Navštívili sme tri mestá: Wislu, Dziegielowie a Tešín.

Videli sme kostoly, zborové siene, pastoračné centrá... Jedným zo zaujímavých objektov bol domov dôchodcov „Emaus“ v Dziegielowie s veľkou záhradou a polom, na ktorom sa pracovníci domova snažia každoročne dopestovať niektoré druhy plodín. Tie uskladňujú vo veľkej sýpke. Časť sa predáva, časť slúži na strojenie.

Ešte zaujímavejšia – aspoň pre mňa – bola návšteva pastoračného centra, kde sme na parkovisku zahliadli autobus s názvom „Bibliobus“. Klamlivo sa môže zdať, že je to nejaká pojazdná knižnica s kresťanskými knihami. V skutočnosti tento autobus „brázdí“ všetky cesty a cestičky krížom-krážom cez celé Poľsko, aby lektori – učiteľia z Biblickej školy – porozprávali deťom, ale aj dospelým o jednej-jedinej knihe – o Biblii. Aj tu sa naši kolegovia snažia podchytiť mladú generáciu, a to rôznymi spôsobmi: letákmi, časopismi, cez internet, prednáškami na školách a, samozrejme, ako je to aj u nás, rôznymi akciami v cirkevných

zboroch. Niektorí prichádzajú, iní nemajú záujem. Na týchto našich spolubratoch je však sympatická zapálenosť, úsilie nenechať to len tak, ale hýbať veci smerom dopredu.

Poslednou zastávkou našej návštevy bol Kostol Ježiša v Poľskom Tešine. Tu sa na službách Božích schádza každú nedeľu približne 2 000 veriacich alebo – ako naši poľskí bratia nazývajú svoje ovečky – „2 000 verných“. Tento kostol patrí k najväčším v Európe. Bol postavený v roku 1707 a podmienkou na jeho postavenie bolo, aby stál mimo mesta. Boh však vo svojej nevysspytateľnosti dokazuje i v samotných dejinách, že On dokáže aj zle mienenú vec premeniť na dobrú. Dvakrát totiž v Tešine vypukol veľký požiar. Mnoho budov vyhorelo. Ale keďže tento chrám sa nachádzal za mestskými hradbami, bol pred požiarom uchránený.

Napokon nás čakala už len výdatná večera a lúčenie. Odchádzali sme povzbudení, i keď zároveň už trochu unavení, späť do našej vlasti, do našich domovov, do našich cirkevných zborov, aby sme i naďalej s láskou šíрили Božie evanjelium na miestach, do ktorých si nás povolal sám náš Pán.

-raz-

Bližšie k Slovu – bližšie k sebe

V duchu týchto slov sa nieslo prvé trojdňové sústreďenie farárov ZED LOS v Gerlachove v dňoch 12- 14. novembra. Nakoľko život a práca farára v cirkevnom zbere je naplnená rôznymi povinnosťami, radosťou aj starosťou, ktorú neraz musí farár prežívať sám, o to dôležitejšie sa do popredia tlačí potreba vzájomného zdieľania sa, potreba spoločnosti. Nakoľko popri každodennej zborovej práci, ktorú každý farár vykonáva sám, nie je dostatok času a priestoru na budovanie duchovného života v spoločnosti ordinovaných, sme sa v spolupráci so seniorátom LOS a ZED LOS rozhodli tento deficit prelomiť a pripraviť stretnutie, ktoré by bolo prínosom k duchovného obživeniu nielen vzťahu k Bohu, ale aj k upevneniu vzájomných vzťahov medzi duchovnými. Tri dni naplnené spoločným premýšľaním nad Božím slovom, konkrétne nad životmi učeníkov – Ondreja, Petra, Tomáša, Filipa, Matúša a Judáša boli v mnohom inšpiráciou a novou motiváciou do služby nášmu Pánovi. Nanovo sme spoznali dôležitosť Kristovej blízkosti v kruhu svojich učeníkov, bez ktorej nie je možná žiadna duchovná služba. Na stretnutie prijali pozvanie aj hostia a to konkrétne brat Ľubomír Batka, ktorý nás uviedol do problematiky dedičného hriechu v Lutherovej teológii a manželja Mervartovi, ktorý v svojej

prednáške poukázali na nebezpečenstvo novodobých prúdov v kresťanskej literatúre, ktoré neraz vyprázdňujú obsah evanjelia. Zmyslom stretnutia bolo aj hľadať spoločné pravidlá pri vyučovaní konfirmácie detí a dospelých, ktoré by mali platiť ako vnútorný rámec v tejto oblasti práce v celom senioráte. Zjednotenie procesu vyučovania konfirmácie v senioráte by malo prispieť k väčšiemu poriadku v tejto duchovnej práci, zamedziť turistike ľudí medzi zborní (isť tam, kde sú nároky menšie) a takýmto spôsobom prispieť k dodržiavaniu parochiálneho práva. Stretnutie bolo obohatením aj v inom rozmere, stalo sa priestorom, kde duchovní boli navzájom bližšie k sebe, bližšie k budovaniu bratstva uprostred, ktorého je živý Pán. Tieto slová potvrdila aj túžba zúčastnených pripraviť podobný druh stretnutia v budúcnosti.

Peter Mihoč

KU KONFIRMÁCII

Stratení a nájdení (Nová konfirmačná pomôcka)

Kniha vznikla s pomocou Fínskej misijnej spoločnosti Sanansaattajat. Jej autorom je Pentti Smeds. Pôvodne bola napísaná pre potreby postkomunistickej Evanjelickej cirkvi a. v. v Ingrii (Rusko). Pre potreby Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku ju preložili manželja Mattovcí, toho času misijne pôsobiaci v Rusku.

Kniha je rozdelená na dve hlavné časti.

Štruktúra prvej - vieroučnej časti stojí na trojičnom základe, má však charakter príbehu. V úvode sa dozvedáme o Bohu, ktorý k nám ľuďom hovorí (Biblia), ktorý sa nám dáva spoznať ako Otec a zároveň Stvoriteľ tohto sveta. Sme Jeho Stvorením, ktoré dostalo Jeho manuál na život, aby sme ho „nespackali“ (Božie prikázania).

Príbeh ďalej hovorí, že napriek tomu všetkému sa niekde stala chyba {človek zhrší}, ktorú sa Boh podujal riešiť veľkým plánom nápravy. Spoznáваме Ježiša, jeho Božie Synovstvo. Vnáramesa do príbehu Jeho života zakončeného smrťou a predivným vzkriesením.

Následne sme oboznámení s Duchom Svätým, v ktorom je Boh prítomný medzi nami. Ovocím Jeho pôsobenia je cirkev. Dozvedáme sa o sivatostiach (prejavoch Božej zachraňujúcej milosti), ktoré v cirkvi prijímame.

Druhá časť príručky sa venuje praktickým otázkam života kresťana. Hovorí o tom, ako má vyzerat starostlivosť o život viery, odpovedá na otázky životných trápení, utrpenia a smrti.

Ukazuje nám, čo to znamená byť kresťanom vo svete, v medziludských vzťahoch (priateľstvo, manželstvo), ako sa má kresťan správať k daru stvorenia (príroda), k daru života (tvárou v tvár nebezpečenstvu alkoholu a drog).

Kniha predstavuje konfirmáciu aj misijnú a diakonickú službu cirkvi, približuje mu služby Božie, spev a rytmus cirkevného roka. Kniha chce byť svojím obsahom a charakterom vhodnou pomôckou pri príprave mládeže ku konfirmácii, rovnako ako i na hodinách náboženstva.

Stojí 100 Sk a objednať si ju môžete na adrese:

*Biblická škola v Martine
M. R. Štefánika 17
036 01 Martin
E-mail: bsmt@bsmt.sk
Tel.: 043/42 22 992*

AFORIZMY

Niečo z „Biblických aforizmov“ Pavla Korsorina

- „Základnou témou kresťanstva je zmena – kto sa nechce meniť, mal by zmeniť náboženstvo.“
- „Je celkom možné, že s tými, ktorých dnes odsudzujú do pekla, budeš raz zdieľať nebo.“
- „Prečo to v cirkvách neustále vriete? Aby v nich neostalo nič surové!“
- „V cirkvi je dovolené myslieť – v sekte je dovolené myslieť rovnako.“
- „Aj keď si na dne, Božia ruka je pod tebou.“
- „Boh s ľuďmi nehrá šachovú partiu – nikdy neobetuje dámu, aby zachránil kráľa.“
- „Sme spasení od hriechu, ale nie od práce.“
- „Nebudeme menej duchovní, keď skrátime svoje duchovné prejavy.“
- „Hriechom komunistov bola pýcha, hriechom kresťanov bol strach.“
- „Kresťan nemá svojim bližným čistiť topánky, ale umývať nohy.“
- „Niektorí veria vo svoj kríž viac než v ukrižovaného Krista.“
- „Kto verí v život po živote, dočká sa smrti po smrti – ver Bohu!“
- „Keď sa ti niečoho nedostáva, povedz o tom Bohu a ľudia ti to prinesú.“
- „To, čo Biblia učí, je škandál, ale výsledkom je pokoj.“
- „Boh ťa nezaväzuje nepriateľov, ale ani ich nezaväzuje teba.“
- „Boha uráža, keď sa kazateľ bojí, aby niekoho neurazil.“
- „Aby sa cirkev mohla stať domom zo skla, musí byť dovolené nesúhlasit s tým, čo je vidieť.“

SLOVO REDAKTORA

Vážení čitatelia, kolegovia!

Sme radi, že sa nám konečne podarilo po dlhšom čase vydať nové číslo nášho farárskeho časopisu Melanchtonu. Melanchton chce zostať i naďalej slobodným diskusným fórom, prezentujúcim celé spektrum názorov kňazstva v Ev. a. v. cirkvi na dianie nielen v cirkvi, ale i v spoločnosti. Chce napomáhať duchovnému a teologickému rastu ordinovaných pracovníkov ECAV na Slovensku.

Časopis Melanchton vydáva ZED a redakčnú radu tvorí Výbor ZED. Bude vychádzať nepravidelne ako občasník. Melanchton si budete môcť prečítať aj na internete v online-verzii na webovej stránke ZED www.melanchton.sk.

Melanchton bude distribuovaný z ekonomických dôvodov cez predsedov jednotlivých seniorátnych ZED všetkým členom ZED ECAV. Môžete si ho však objednať aj osobne na adrese:

Ev. a. v. farský úrad, Veličná 108, 027 54 alebo e-mailovej adrese: marekcing@centrum.sk.

Budeme radi ak nám pri jeho príprave pomôžete finančne, ale predovšetkým svojimi príspevkami príp. pripomienkami, ktoré môžete zasielať na e-mailovú adresu: marekcing@centrum.sk alebo poštou na adresu:

Ev. a. v. farský úrad, Veličná 108, 027 54.

Marek Cingel

POZÝVAME

Farársky kurz SPEKu v Prahe

V dňoch 22. - 26. januára 2007 sa v Prahe (ul. Černá 9) uskutoční farársky kurz Spolku evanjelických kazateľov. Témy podujatia zjednocuje názov "Choď a rob podobne".

Počas kurzu sa bude hovoriť a prednášať na témy:

Ježiš a Etika (Petr Pokorný)

Podnikání a etika (Dalibor Titěra)

Politika a etika (Svatopluk Karásek a Zdeněk Bárta)

Prizpůsobujeme se světu? – proměny evangelické etiky (Jindřich Halama)

Etické otázky umělého oplodnění (Karel Řežábek)

Starozákonní etika (Pavel Keřkovský)

Manželství (Jeronym Klimeš)

Etika v křesťanství a islámu (Pavel Hošek)

Prihlášku je potrebné zaslať do 20. 12. 2006 na adresu:

Synodní rada ČCE, Jungmannova 9, 111 21 Praha 1 (obálku označte „Farársky kurz“) alebo sa prihláste e-mailom na adresu douckova@srce.cz, predmet „Farársky kurz“.

PONUKA KNÍH

Nakladatelství MLÝN

Vrchlického 1, CZ 586 01 Jihlava

mlyn@evangnet.cz • mlyn.evangelnet.cz

- **Bernard Gillieron: Bible nespada z nebe** (69,- Kč)
(Stručná historie vzniku Bible)
- **Thomas Römer: Skrytý Bůh** (109,- Kč)
(Těžké starozákonné texty, v nichž Bůh žádá něčí smrt nebo „etnické čistky“)
- **Francois Vouga: Stavění štítů** (69,- Kč)
(Komentář k listu Efezským psaný formou příběhu)

- **John Barton: Etika a Starý zákon** (99,- Kč)
(Autor přednáší Starý zákon na univerzitě v Oxfordu)
- **Eric Fuchs: Co dělá naše jednání dobrým?** (149,- Kč)
(Základní pohled na etiku; autor je protest. teolog na univerzitě v Ženevě)
- **Petr Gallus: Člověk mezi nebem a zemí** (249,- Kč)
(Pojetí víry u P. Tillicha a K. Bartha)
- **Hans Georg Pöhlmann: Kompendium evangelické dogmatiky** (249,- Kč)
(Základní učebnice protest. dogmatiky)
- **Bernhard Lose: Epochy dějin dogmatu** (199,- Kč)
(Základní učebnice dějin dogmatu z evang. hlediska)
- **Ingo Baldermann: Úvod do biblické didaktiky**
(Užitečná katechetická příručka)
- **Jiří Mrázek: Podobenství v kontextu Matoušova evangelia** (149,- Kč)
(Výklad podobenství s ohledem na průběh Ježíšova příběhu v Mt)
- **Diogenes Allen: Filosofie jako brána k teologii** (139,- Kč)
(Učebnice filosofie pro teology, vybrané filosof. texty)
- **Jean Zumstein: Slovo v setmělém světě** (59,- Kč)
(Objevování Janova evangelia a jeho prvních čtenářů)
- **Daniel Marguerat: Člověk z Nazaretu** (69,- Kč)
(Užitečná příručka pro ty, kdo chtějí vědět o křesťanství víc)
- **Daniel Marguerat: Žít se smrtí** (69,- Kč)
(Jak se Nový zákon vyrovnává se smrtí a jak to dělá křesťanství)
- **Petr Pokorný: Vznesený Teofile** (99,- Kč)
(Teologie Lukášova evangelia a Skutků apoštolských)

Oznamujeme, že od 1. 1. 2007 bola spustená nová webová stránka Zdrúženia evanjelických duchovných.

Melanchton
Portál Zdrúženia evanjelických duchovných

Hľadaj

Home **ČINNOSŤ** ČLENSTVO ŠTRUKTÚRA VÝBOR ZED SENIORÁTNE ZDRÚŽENIA NA STAHNUTIE KONTAKT

Kazateľské vyznanie uznávaného českého teológa Jana Hellera

Pridal: [Správca portálu](#) 31. 12. 2006

V decembrovom čísle českého mesačníka [Osetemany](#) je možné si prečítať "vyznanie" známeho českého teológa a religionistu Jana Hellera, ktorý v jeseni svojho života odhaľuje čosi zo svojej bohatej praxe kazateľa. [Článok](#) wrelo odporúčame. A Osetemany taktiež stojí za pozriemutia. Prijemné čítanie.

Vítame Vás
na stránkach Zdrúženia evanjelických duchovných na Slovensku. ZED je dobrovoľné združenie kňazov a ordinovaných diakonov Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku.
Jeho poslaním je ...
[Viac o združení](#)

Predchádzajúce články

- Farársky kurz SPEKu v Prahe**
Pridal: [Správca portálu](#) 20. 12. 2006
- COENA - Zajímavý portál na českom internete**
Pridal: [Správca portálu](#) 20. 12. 2006
- O kandidátoch voľby biskupa VD je rozhodnuté**
Pridal: [Správca portálu](#) 19. 12. 2006
- Dušan Cina – kandidát na biskupa VD**
Pridal: [Správca portálu](#) 19. 12. 2006
- Jaroslav Matys – kandidát na biskupa VD**
Pridal: [Správca portálu](#) 19. 12. 2006
- Kandidačná porada oznámi nominantov na biskupa VD**
Pridal: [Správca portálu](#) 13. 12. 2006
- Křesťanská revue 6/2006 ...**
Pridal: [Správca portálu](#) 13. 12. 2006
- Staršie čísla časopisu Melanchton**
Pridal: [Správca portálu](#) 27. 10. 2006
- Fond "auto"**
Pridal: [Správca portálu](#) 27. 10. 2006

Kategórie

Zobraz články zaradené do nasledujúcich kategórií.

- Aktuality
- Časopis Melanchton
- Podobné forsy

Archív

Zoraď články podľa mesiaca, v ktorom boli pridané.

- December 2006
- Október 2006

Autori

Zoraď podľa autorov príspevkov.

- [Správca portálu](#)

Priateľské stránky

- ECAV
- Evanjelik
- COENA

Mela

- [Pohlásenie](#)

Melanchton

(C) Združenie evanjelických duchovných 2006